

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 2005 r.

w sprawie szczegółowego sposobu i trybu zwalczania pryszczycy²⁾

Na podstawie art. 61 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625 oraz z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) szczepienia interwencyjne – szczepienia przeprowadzone po stwierdzeniu ogniska pryszczycy, zgodnie z § 46 ust.1;
- 2) szczepienia ochronne –szczepienia interwencyjne przeprowadzone w gospodarstwach znajdujących się na wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii obszarach, w celu ochrony zwierząt domowych i dzikich z podrzędu *Ruminantia*, *Suina*, i *Tylopoda* rzędu *Artiodactyl* oraz innych zwierząt, w szczególności *Rodentia* lub *Proboscidae*, które na podstawie badań naukowych mogą zostać uznane jako zwierzęta wrażliwe na pryszczycę, zwane dalej „zwierzętami z gatunków wrażliwych”, przed wirusem pryszczycy rozprzestrzeniającym się drogą powietrzną lub za pośrednictwem ludzi, zwierząt lub rzeczy i gdzie po zaszczepieniu pozostawia się zwierzęta przy życiu;
- 3) szczepienia wygaszające – szczepienia interwencyjne po przeprowadzeniu których wybija się zwierzęta, w celu zmniejszenia ilości wirusa pryszczycy w środowisku i zmniejszenia zagrożenia szerzenia się wirusa pryszczycy poza ognisko pryszczycy lub obszar zapowietrzony;
- 4) okres inkubacji - czas jaki upłynął od momentu zakażenia do wystąpienia objawów klinicznych pryszczycy, przy czym w przypadku bydła i świń maksymalny okres inkubacji wynosi 14 dni, a w przypadku owiec, kóz i innych zwierząt z gatunków wrażliwych wynosi 21 dni;
- 5) zwierzę dzikie - zwierzę z gatunku wrażliwego żyjące poza gospodarstwem lub poza miejscami, określonymi w § 11 i 12;

6) przetwarzanie – oznacza obróbkę surowców kategorii 2, w sposób określony w rozporządzeniu 1774/2002/WE z dnia 3 października 2002r. ustanawiającym przepisy zdrowotne odnoszące się do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.Urz. WE L 273 z 10.10.2002, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 37, str. 92).

Rozdział 2

Czynności podejmowane w przypadku podejrzenia wystąpienia pryszczycy

§ 2. 1. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia pryszczycy w gospodarstwie, niezwłocznie obejmuje nad nim nadzór i podejmuje czynności mające na celu stwierdzenie albo wykluczenie pryszczycy oraz zapobieżenie szerzeniu się pryszczycy, w szczególności:

- 1) przeprowadza dochodzenie epizootyczne, zgodnie z wytycznymi określonymi w planie gotowości, oraz przeprowadza badanie kliniczne zwierząt z gatunków wrażliwych, pobiera próbki do badań laboratoryjnych, w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia, i wysyła je do laboratorium prowadzącego badania w kierunku pryszczycy, o którym mowa w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 2) nakazuje:
 - a) posiadaczowi zwierząt sporządzenie i aktualizację spisu wszystkich zwierząt w gospodarstwie, a w przypadku zwierząt z gatunków wrażliwych określenie liczby zwierząt padłych, zakażonych lub podejrzanych o pryszczycę; dane w spisie uaktualnia się uwzględniając także zwierzęta, które urodziły się w okresie podejrzenia o wystąpienie pryszczycy,
 - b) umieszczenie zwierząt z gatunków wrażliwych w pomieszczeniach w obiektach budowlanych lub w innych miejscach, zapewniających ich odosobnienie,
 - c) stosowanie odpowiednich metod, środków i urządzeń do odkażania wejść i wjazdów do gospodarstwa oraz wyjść i wyjazdów z gospodarstwa, a w szczególności do budynków i z budynków, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych,
 - d) sporządzenie rejestru uwzględniającego zapasy mleka, produktów mlecznych, mięsa, produktów mięsnych, tusz, skór, skórek, wełny, nasienia, zarodków, komórek jajowych, nawozów naturalnych w

rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, oraz paszy i ściółki dla zwierząt przebywających w gospodarstwie;

3) zakazuje:

- a) wprowadzania do gospodarstwa oraz wyprowadzania z gospodarstwa zwierząt z gatunków wrażliwych,
- b) przemieszczania się osób, zwierząt z gatunków niewrażliwych oraz środków transportu,
- c) sprowadzania do gospodarstwa i wyprowadzania z gospodarstwa, mięsa, produktów pochodzenia zwierzęcego, mleka lub produktów mlecznych, nasienia, zarodków lub komórek jajowych zwierząt z gatunków wrażliwych, wełny, skór, szczeciny, zwłok zwierzęcych, środków żywienia zwierząt, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, sprzętu oraz innych rzeczy, które mogą spowodować szerzenie się pryszczycy.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od zakazu, o którym mowa:

- 1) w ust.1 pkt 3 lit. b, jeżeli uzna, że środki i czynności podjęte w gospodarstwie zapobiegą rozprzestrzenianiu się wirusa pryszczycy;
- 2) w ust.1 pkt 3 lit. c w stosunku do mleka, w przypadku trudności z przechowywaniem mleka surowego na terenie gospodarstwa i udzielić zgody na:
 - a) zniszczenie mleka na terenie gospodarstwa lub
 - b) jego wywóz, pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii lub innej osoby wyznaczonej przez powiatowego lekarza weterynarii, środkami transportu wyposażonymi w urządzenia zapewniające nierozprzestrzenianie się wirusa pryszczycy, do najbliższego miejsca lub zakładu, w którym możliwe jest zniszczenie mleka lub obróbka lub przetworzenie zapewniające zniszczenie wirusa pryszczycy.

§ 3. 1. Powiatowy lekarz weterynarii podejmuje czynności przewidziane w § 2 w innych gospodarstwach, jeżeli ich położenie, ukształtowanie terenu, na którym te gospodarstwa się znajdują lub jakikolwiek kontakt ze zwierzętami pochodzącymi z gospodarstwa, o którym mowa w § 2, wskazują na możliwość przeniesienia wirusa pryszczycy do tych gospodarstw.

2. Powiatowy lekarz weterynarii podejmuje czynności przewidziane w § 2 w rzeźniach, punktach kontroli granicznej oraz w środkach transportu, jeżeli znajdują się tam zwierzęta podejrzane o zakażenie lub pryszczycę.

§ 4. 1. Powiatowy lekarz weterynarii może podjąć czynności określone w § 2 ust. 1 pkt 1, 2 i pkt 3 lit. a i b, jeżeli wymaga tego sytuacja epidemiologiczna, w szczególności na terenach uznanych za tymczasową strefę kontroli:

- 1) o dużym zagęszczeniu zwierząt z gatunków wrażliwych lub
- 2) na których występuje natężone przemieszczanie się zwierząt lub osób mających kontakt ze zwierzętami z gatunków wrażliwych, lub
- 3) na których nastąpiły opóźnienia w zawiadomieniu o podejrzeniu wystąpienia pryszczycy, lub
- 4) na których nie dostarczono wystarczających informacji na temat możliwego pochodzenia źródła i drogi zakażenia.

2. Wojewódzki lekarz weterynarii może uzupełnić środki, o których mowa w ust. 1, o tymczasowy zakaz przemieszczania zwierząt na obszarze województwa lub jego części, lub poinformować Głównego Lekarza Weterynarii o konieczności rozszerzenia tego zakazu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego część, przy czym zakaz przemieszczania się zwierząt z gatunków niewrażliwych nie może obowiązywać dłużej niż 72 godziny.

§ 5. 1. W oparciu o wyniki dochodzenia epizootycznego, powiatowy lekarz weterynarii może nakazać zabicie zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwie, w którym podejrzewa się wystąpienie pryszczycy i, jeżeli to konieczne, zwierząt z gatunków wrażliwych ze stad powiązanych epidemiologicznie lub znajdujących się w sąsiednich gospodarstwach.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, pobranie próbek oraz badania kliniczne zwierząt z gatunków wrażliwych przeprowadza się, w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

3. Przed podjęciem czynności, o których mowa w ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii, który o fakcie tym powiadamia Głównego Lekarza Weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje informację tę Komisji Europejskiej.

§ 6. Czynności, o których mowa w § 2-4, wykonuje się do czasu wykluczenia podejrzenia pryszczycy w gospodarstwie przez powiatowego lekarza weterynarii.

Rozdział 3

Czynności podejmowane w przypadku stwierdzenia pryszczycy

§ 7. 1. W przypadku stwierdzenia pryszczycy w gospodarstwie, w sposób określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia, powiatowy lekarz weterynarii wyznacza je jako

ognisko pryszczycy oraz, oprócz zastosowania środków wymienionych w § 2, nakazuje i nadzoruje niezwłocznie:

- 1) zabicie w gospodarstwie zwierząt z gatunków wrażliwych;
- 2) pobranie próbek w ilościach niezbędnych dla przeprowadzenia dochodzenia epizootycznego, w sposób określony w części B ust. 1 pkt 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia, przed lub w trakcie zabijania zwierząt z gatunków wrażliwych;
- 3) przetworzenie zwłok zwierząt z gatunków wrażliwych, które padły albo zostały zabite na terenie gospodarstwa, a jeżeli to konieczne, spalenie lub zakopanie zwłok, w sposób określony w planach gotowości;
- 4) zabezpieczenie mleka, produktów mlecznych, mięsa, produktów mięsnych, tusz, skór, skórek, wełny, nasienia, zarodków, komórek jajowych, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, oraz paszy i ściółki dla zwierząt przebywających w gospodarstwie, do czasu wykluczenia ich skażenia lub przetworzenie w sposób zapewniający zniszczenie wirusa pryszczycy.

2. W uzasadnionych przypadkach, zwierzęta z gatunków wrażliwych mogą być zabite w najbliższym odpowiednim do tego miejscu pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenienie się wirusa pryszczycy podczas transportu i zabijania. O fakcie tym powiadamia się Komisję Europejską, w sposób określony w § 5 ust. 3.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może nakazać zabicie i przetworzenie zwłok zwierząt z gatunków niewrażliwych, znajdujących się w gospodarstwie, w którym stwierdzono ognisko pryszczycy, chyba że zwierzęta te można odizolować od pozostałych zwierząt, oczyścić i odkazić a w przypadku koniowatych posiadają także dokument identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach Unii Europejskiej³⁾, a ich przemieszczanie odbywa się pod nadzorem tego lekarza.

4. Po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii nakazuje czyszczenie i odkażenie budynków, w których przebywały zwierzęta z gatunków wrażliwych, miejsc w ich pobliżu oraz środków transportu, jak również innych budynków i wyposażenia, które mogły zostać skażone, a jeżeli to konieczne, budynków mieszkalnych lub pomieszczeń biurowych w gospodarstwie.

5. Powiatowy lekarz weterynarii, po stwierdzeniu pryszczycy w gospodarstwie, podejmuje działania, które umożliwią przeprowadzenie szczepień interwencyjnych, o których mowa w § 45.

§ 8. Powiatowy lekarz weterynarii podejmuje niezbędne środki mające na celu odszukanie, a następnie przetworzenie lub poddane obróbce w celu zniszczenia wirusa pryszczycy:

1) pozyskanych od zwierząt z gatunków wrażliwych, przebywających w gospodarstwie, na terenie którego zostało stwierdzone ognisko pryszczycy, mleka, produktów mlecznych, mięsa, produktów mięsnych, tusz, skór, skórek, wełny, nasienia, zarodków, komórek jajowych, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, oraz paszy i ściółki dla zwierząt przebywających w gospodarstwie;

2) nasienia, zarodków i komórek jajowych pobranych od zwierząt z gatunków wrażliwych przebywających w tym gospodarstwie

- w okresie pomiędzy prawdopodobnym wprowadzeniem pryszczycy do gospodarstwa, a podjęciem czynności, o których mowa w § 2.

§ 9. 1. Oczyszczanie i odkażanie przeprowadza się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii przy użyciu produktów biobójczych dopuszczonych do obrotu oraz przez niego wskazanych, w celu wyeliminowania ryzyka szerzenia się i przetrwania wirusa pryszczycy; czyszczenie i odkażanie przeprowadza się w sposób bezpieczny dla środowiska i ludzi.

2. Warunki i sposób przeprowadzania oczyszczania i odkażania są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

3. W przypadku gospodarstw, w których zwierzęta przebywają na wolnej przestrzeni, powiatowy lekarz weterynarii może nakazać stosowanie innych, niż określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia, szczególnych sposobów oczyszczania i odkażania, biorąc pod uwagę typ gospodarstwa i warunki klimatyczne.

§ 10. Ponowne umieszczenie zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwie, które było wyznaczone jako ognisko pryszczycy odbywa się zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia.

§ 11. 1. Jeżeli istnieje zagrożenie rozprzestrzenienia się wirusa pryszczycy na zwierzęta z gatunków wrażliwych znajdujące się w laboratoriach, ogrodach zoologicznych, rezerwatach oraz terenach ogrodzonych lub w instytucjach, instytutach lub ośrodkach, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do niektórych gatunków zwierząt (DZ. U. Nr 37, poz. 332), powiatowy lekarz weterynarii stosuje odpowiednie środki zapobiegawcze w celu ochrony zwierząt przed zakażeniem, w szczególności wprowadza czasowe ograniczenia w przemieszczaniu się osób na ich terenie.

2. W przypadku stwierdzenia ogniska pryszczycy w jednym z miejsc wymienionych w ust.1, powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od zabicia zwierząt z gatunków wrażliwych, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 1, przy zachowaniu wszystkich środków

mających na celu zapobieżenie szerzenia się wirusa pryszczycy, o fakcie tym informując Komisję Europejską.

§ 12. 1. W przypadku stwierdzenia pryszczycy w rzeźni, granicznym posterunku kontroli lub w środkach transportu, powiatowy lekarz weterynarii:

1) nakazuje:

- a) niezwłoczne zabicie zwierząt z gatunków wrażliwych,
- b) przetworzenie zwłok zwierzęcych oraz ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
- c) odkażenie, usunięcie oraz przetworzenie nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, zgodnie z pkt 5 części A sekcji II rozdziałem III załącznika VIII rozporządzenia 1774/2002/WE z dnia 3 października 2002r. ustanawiającym przepisy zdrowotne odnoszące się do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- d) oczyszczenie i odkażenie budynków, sprzętu oraz środków transportu;

2) przeprowadza dochodzenie epizootyczne.

2. Do gospodarstw znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 14.

3. Powiatowy lekarz weterynarii zabrania wprowadzania zwierząt do rzeźni, granicznego posterunku kontroli lub korzystania ze środka transportu przez co najmniej 24 godziny od ukończenia ich ostatecznego oczyszczenia i odkażenia.

4. Powiatowy lekarz weterynarii wyznacza ognisko pryszczycy, jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna, w miejscach, o których mowa w ust. 1.

§ 13. 1. W przypadku gospodarstw składających się z co najmniej dwóch grup zwierząt z gatunków wrażliwych, powiatowy lekarz weterynarii może, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, odstąpić od stosowania środków, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, w stosunku do grupy zwierząt, jeżeli:

1) żadne zwierzę z tej grupy nie jest zakażone;

2) zwierzęta z tej grupy są utrzymywane w oddzielnych obiektach budowlanych i przestrzeniach wolnych oraz są karmione i obsługiwane oddzielnie od pozostałych zwierząt znajdujących się w gospodarstwie.

2. Stosowanie środków, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 4, w stosunku do mleka może zostać ograniczone, jeżeli:

1) gospodarstwo spełnia warunki określone w ust. 1;

2) dojenie prowadzone jest w oddzielnych systemach – w przypadku grup zwierząt;

3) mleko, w zależności od przeznaczenia, jest poddane obróbce przy zastosowaniu jednej z metod określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

3. O przypadkach, o których mowa w ust. 1, powiadamia się Komisję Europejską, w sposób określony w § 5 ust. 3.

§ 14. 1. Powiatowy lekarz weterynarii uznaje gospodarstwo za gospodarstwo kontaktowe, jeżeli podejrzewa lub stwierdzi, na podstawie dochodzenia epizootycznego, że wirus pryszczycy mógł być przeniesiony za pośrednictwem osób, zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego lub w inny sposób z ognisk pryszczycy do gospodarstwa określonego w § 2 lub 7, lub z tego gospodarstwa do innych gospodarstw.

2. Do dnia wykluczenia pryszczycy w gospodarstwach kontaktowych, powiatowy lekarz weterynarii stosuje środki, o których mowa w § 2, a jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna, środki określone w § 7.

3. W okresie inkubacji zabronione jest wyprowadzanie lub wywożenie zwierząt z gospodarstw kontaktowych, z wyłączeniem transportu zwierząt z gatunków wrażliwych bezpośrednio do najbliższej wyznaczonej rzeźni w celu przeprowadzenia niezwłocznego uboju z konieczności, jeżeli na transport wyrazi zgodę powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu badania klinicznego zwierząt z gatunków wrażliwych, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

4. Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii uzna, że sytuacja epizootyczna na to pozwala, może nie stosować tam środków, o których mowa w § 2 i 7 w stosunku do grupy zwierząt znajdującej się w gospodarstwie kontaktowym, jeżeli spełnione są wymagania, o których mowa w § 13 ust. 1.

5. Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii podejrzewa, że wirus pryszczycy mógł być przeniesiony z ognisk pryszczycy do rzeźni, granicznego posterunku kontroli lub środków transportu a także do miejsc, o których mowa w § 11 ust. 1, nakazuje tam stosowanie środków, o których mowa w § 2, a jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna, środki określone w § 7.

§ 15. 1. W przypadku wyznaczenia ogniska pryszczycy określa się:

1) obszar zapowietrzony o promieniu co najmniej 3 km;

2) obszar zagrożony sięgający co najmniej 7 km poza obszar zapowietrzony.

2. Powiatowy lekarz weterynarii monitoruje przemieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych wywiezionych z obszaru zapowietrzonego lub zagrożonego w okresie 21 dni przed dniem prawdopodobnego wprowadzenia wirusa pryszczycy do gospodarstwa znajdującego się na obszarze zagrożonym oraz informuje o wynikach tego monitoringu wojewódzkiego lekarza weterynarii, który informuje Głównego Lekarza Weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje te informacje właściwym organom innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

3. Główny Lekarz Weterynarii współpracuje z innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej w monitorowaniu przemieszczania i obrotu świeżym mięsem, produktami mięsnymi, surowym mlekiem i surowymi produktami mlecznymi pozyskanymi od zwierząt z gatunków wrażliwych, pochodzącymi z obszaru zapowietrzonego i wyprodukowanymi pomiędzy dniem prawdopodobnego wprowadzenia wirusa pryszczycy do gospodarstwa a dniem utworzenia obszarów.

4. Świeże mięso, produkty mleczne, surowe mleko oraz surowe produkty mleczne, o których mowa w ust. 3, poddaje się obróbce, lub przechowuje do dnia wykluczenia skażenia wirusem pryszczycy.

Rozdział 4

Czynności podejmowane na obszarze zapowietrzonym

§ 16. 1. Na obszarze zapowietrzonym powiatowy lekarz weterynarii:

1) przeprowadza niezwłocznie spis i kontrolę zwierząt i gospodarstw, w których pobiera próbki do badań laboratoryjnych; spis ten uaktualnia się;

2) zakazuje:

- a) wyprowadzania lub wywożenia z gospodarstw zwierząt z gatunków wrażliwych,
- b) przemieszczania pomiędzy gospodarstwami oraz transportu zwierząt z gatunków wrażliwych,
- c) organizacji targów, pokazów oraz innych form gromadzenia zwierząt,
- d) używania zwierząt z gatunków wrażliwych w celu rozmnażania,
- e) dokonywania sztucznego unasienniania i pobierania komórek jajowych i zarodków od zwierząt z gatunków wrażliwych.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na wywóz zwierząt z gatunków wrażliwych, w celu przeprowadzenia niezwłocznego uboju, bezpośrednio do rzeźni znajdującej się na obszarze zapowietrzonym, a jeżeli na tym obszarze nie ma rzeźni, do rzeźni wyznaczonej przez tego lekarza. Środki transportu czyści się i odkaża po każdym transporcie.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na wywóz zwierząt, o którym mowa w ust. 2, jeżeli dochodzenie epizootyczne i wyniki badań laboratoryjnych wykluczają możliwość przebywania zwierząt zakażonych na terenie tego gospodarstwa.

4. W stosunku do mięsa uzyskanego ze zwierząt, o których mowa w ust. 2, stosuje się wymagania określone w § 18.

§ 17. 1. Niezależnie od środków, o których mowa w § 16, powiatowy lekarz weterynarii może zakazać:

- 1) przemieszczania lub transportu do lub z obszaru zapowietrzonego zwierząt z gatunków niewrażliwych a także pomiędzy gospodarstwami znajdującymi się na obszarze zapowietrzonym;
- 2) przewozu zwierząt przez obszar zapowietrzony;
- 3) gromadzenia ludzi w miejscach, w których możliwy jest kontakt ze zwierzętami z gatunków wrażliwych, jeżeli istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się wirusa pryszczycy;
- 4) dokonywania sztucznego unasienniania lub pobierania komórek jajowych i zarodków od zwierząt z gatunków niewrażliwych;
- 5) przejazdu środków transportu przeznaczonych do przewożenia zwierząt;
- 6) uboju na terenie gospodarstwa zwierząt z gatunków wrażliwych przeznaczonych na potrzeby własne;
- 7) transportu karmy i paszy wyprodukowanych na obszarze zapowietrzonym oraz siana i trawy pochodzących z obszaru zapowietrzonego do gospodarstw, w których znajdują się zwierzęta z gatunków wrażliwych.

2. W szczególnych przypadkach, po wprowadzeniu jednego z zakazów, o których mowa w ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na:

- 1) przewożenie zwierząt przez obszar zapowietrzony wyłącznie głównymi drogami lub koleją;
- 2) transport zwierząt z gatunków wrażliwych posiadających świadectwa zdrowia, zawierające informacje, że pochodzą z gospodarstw znajdujących się poza obszarem zapowietrzonym, i przewożone są wyznaczonymi drogami bezpośrednio do wyznaczonej rzeźni w celu niezwłocznego uboju. Środki transportu, którymi przewozi się te zwierzęta czyści się i odkaża po dostawie co odnotowuje się w dokumentacji prowadzonej przez podmiot zajmujący się zarobkowym przewozem zwierząt lub przewozem zwierząt wykonywanym w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej;
- 3) dokonywanie sztucznego unasienniania zwierząt w gospodarstwie przy użyciu nasienia pobranego od zwierząt z tego gospodarstwa lub nasienia przechowywanego na terenie tego gospodarstwa lub nasienia dostarczonego z centrum pozyskiwania nasienia, znajdującego się poza gospodarstwem;
- 4) przemieszczanie i transport koniowatych biorąc pod uwagę ograniczenia ruchu koniowatych, określone w załączniku nr 7 do rozporządzenia;
- 5) transport, w określonych warunkach, karmy i paszy wyprodukowanych na obszarze zapowietrzonym oraz siana i trawy pochodzących z obszaru zapowietrzonego do gospodarstw, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

§ 18. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku świeżego mięsa, mięsa mielonego oraz surowych wyrobów mięsnych pozyskanych ze zwierząt z gatunków wrażliwych:

1) pochodzących z obszaru zapowietrzonego;

2) produkowanych w zakładach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym.

2. Świeże mięso, mięso mielone oraz surowe wyroby mięsne, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą być umieszczane na rynku zgodnie z wymaganiami, określonymi w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego, jeżeli są one transportowane w szczelnie zamkniętych pojemnikach do zakładu wyznaczonego przez powiatowego lekarza weterynarii, w celu obróbki, zgodnie z przepisami w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych wyprodukowanych co najmniej 21 dni przed dniem prawdopodobnego najwcześniejszego zakażenia zwierząt znajdujących się w gospodarstwie na obszarze zapowietrzonym, jeżeli mięso to:

1) było przechowywane i przewożone oddzielnie od mięsa produkowanego po tym dniu;

2) zostało zaopatrzone w znak weterynaryjny przewidziany dla danego mięsa, zgodnie z przepisami w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji i dla produktów z mięsa zwierząt łownych umieszczanych na rynku, w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji świeżego mięsa z bydła, świń, owiec, kóz i domowych zwierząt jednokopytnych, umieszczanego na rynku oraz w sprawie wymagań weterynaryjnych dla mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych; znak ten jest inny od znaku przewidzianego dla mięsa, którego nie wolno wywozić poza obszar zapowietrzony, określonego w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych wyprodukowanych w zakładach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, jeżeli:

1) zakład znajduje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii;

2) w zakładzie przetwarza się świeże mięso, mięso mielone lub surowe wyroby mięsne:

a) pozyskane co najmniej 21 dni przed dniem prawdopodobnego najwcześniejszego zakażenia zwierząt w gospodarstwie znajdującym się na obszarze zapowietrzonym lub

b) pozyskane ze zwierząt hodowanych i ubitych poza obszarem zapowietrzonym lub ze zwierząt przywiezionych do zakładu i poddanych ubojowi na jego terenie w przypadku, o którym mowa w § 17 ust. 2 pkt 2;

3) świeże mięso, mięso mielone lub surowe wyroby mięsne zaopatrzone zostały w znak weterynaryjny przewidziany dla mięsa, określony w przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji i dla produktów z mięsa zwierząt łownych umieszczanych na rynku, w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji świeżego mięsa z bydła, świń, owiec, kóz i domowych zwierząt jednokopytnych, umieszczanego na rynku oraz w sprawie wymagań weterynaryjnych dla mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych;

4) podczas całego procesu produkcji, w tym podczas transportu, świeże mięso, mięso mielone lub surowe wyroby mięsne są łatwe do identyfikacji i przewożone oraz przechowywane oddzielnie od świeżego mięsa, mięsa mielonego i wyrobów mięsnych, które nie mogą być wywożone poza obszar zapowietrzony.

5. Powiatowy lekarz weterynarii, w przypadku świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych przeznaczonych do handlu, wystawia świadectwo zdrowia potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1.

6. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje listę wyznaczonych zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, spełniających wymagania, o których mowa w ust. 4, innym państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej.

§ 19. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku produktów mięsnych wyprodukowanych z mięsa pozyskanego ze zwierząt z gatunków wrażliwych pochodzących z obszaru zapowietrzonego.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy produktów mięsnych, które zostały poddane obróbce określonej w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego lub które zostały wyprodukowane z mięsa, o którym mowa w § 18 ust. 3.

§ 20. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku mleka pozyskanego od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zapowietrzonym i produktów mlecznych otrzymanych z tego mleka a także mleka i produktów mlecznych wyprodukowanych w zakładach znajdujących się na tym obszarze.

§ 21. Dopuszcza się umieszczanie na rynku mleka pozyskanego od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zapowietrzonym i produktów mlecznych otrzymanych z tego mleka, jeżeli zostały wyprodukowane:

1) co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy na obszarze zapowietrzonym oraz były przechowywane, przetwarzane i

transportowane oddzielnie od mleka i produktów mlecznych wyprodukowanych po tym dniu;

2) pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii w wyznaczonych zakładach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, a jeżeli nie wyznaczono zakładu na obszarze zapowietrzonym, w wyznaczonym zakładzie znajdującym się poza obszarem zapowietrzonym, z mleka pozyskanego, transportowanego, przechowywanego i oznakowanego w sposób określony w § 22;

§ 22. 1. W zakładach , o których mowa w § 21 pkt 2 poddaje się obróbce mleko, które:

1) spełnia warunki określone w § 21 pkt 1 lub

2) pozyskano od zwierząt spoza obszaru zapowietrzonego, lub

3) pozyskano od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zapowietrzonym i poddano, w zależności od jego przeznaczenia obróbce, w celu zniszczenia wirusa pryszczycy, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia lub przetworzeniu;

4) jest wyraźnie oznakowane podczas całego procesu produkcji i transportowane oraz przechowywane oddzielnie od surowego mleka i surowych przetworów mlecznych, które nie są przeznaczone do wywiezienia poza obszar zapowietrzony.

2. Transport mleka surowego z gospodarstw znajdujących się poza obszarem zapowietrzonym do zakładów znajdujących się na obszarze zapowietrzonym odbywa się pojazdami oczyszczonymi i odkażonymi przed transportem i które następnie nie miały kontaktu z gospodarstwami znajdującymi się na obszarze zapowietrzonym, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

3. Dopuszcza się transport mleka surowego z gospodarstw znajdujących się na obszarze zapowietrzonym do zakładów znajdujących się poza tym obszarem oraz obróbkę takiego mleka, jeżeli:

1) na obróbkę zezwolił właściwy powiatowy lekarz weterynarii, biorąc pod uwagę warunki transportu i trasę przewozu mleka;

2) transport odbywa się pojazdami, które uprzednio zostały oczyszczone i odkażone pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, skonstruowanymi i utrzymywanymi w stanie uniemożliwiającym wyciek mleka podczas transportu i które są wyposażone w urządzenia zapobiegające tworzeniu aerozolu mleka podczas napełniania i opróżniania;

3) przed opuszczeniem gospodarstwa przewody łączące, opony, korpusy przekładni, dolne części pojazdu oraz wszelkie miejsca po wycieku mleka zostały oczyszczone i odkażone, a po ostatnim odkażeniu i przed opuszczeniem obszaru zapowietrzonego, pojazd nie miał kontaktu z innymi gospodarstwami na obszarze zapowietrzonego, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

§ 23.1. Powiatowy lekarz weterynarii wyznacza na obszarze zapowietrzonego zakłady, w których nakazuje obróbkę mleka pozyskanego od zwierząt z gatunków wrażliwych i produktów mlecznych wyprodukowanych z tego mleka, przeznaczonych do handlu, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

2. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje listę zakładów, o której mowa w ust. 1, Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje listę tę państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej.

§ 24. Próbkę mleka surowego pobrane od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zapowietrzonego bada się w laboratorium, o którym mowa w załączniku nr 2 do rozporządzenia

§ 25. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku nasienia, komórek jajowych i zarodków pozyskanych od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zapowietrzonego.

2. Dopuszcza się umieszczanie na rynku zamrożonego nasienia, komórek jajowych i zarodków pozyskanych od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zapowietrzonego, jeżeli zostały pobrane i przechowywane co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy.

3. Zamrożone nasienie pobrane po wystąpieniu pierwszego przypadku pryszczycy przechowuje się oddzielnie od innego nasienia i przeznacza do wykorzystania, jeżeli:

1) zniesione zostały wszystkie środki, o których mowa w § 7, na obszarze zapowietrzonego;

2) przeprowadzono badania kliniczne zwierząt przebywających w centrum pobierania nasienia a próbki pobrane od tych zwierząt zostały poddane testom serologicznym w celu wykluczenia obecności wirusa pryszczycy;

3) dawcy nasienia uzyskali ujemny wynik testu serologicznego w kierunku wykrycia przeciwciał wirusa pryszczycy a próbkę do badań pobrano nie wcześniej niż 28 dni od dnia pobrania nasienia.

§ 26. 1. Niedopuszczalny jest transport i umieszczanie na rynku nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu pochodzących z gospodarstw, rzeźni, granicznych posterunków kontroli i środków transportu znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, w których przebywają lub którymi były przewożone zwierzęta z gatunków wrażliwych.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na wywiezienie nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, zwierząt z gatunków wrażliwych z gospodarstwa znajdującego się na obszarze zapowietrzonym do wyznaczonego zakładu, w celu tymczasowego składowania lub przetworzenia.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na usunięcie nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu pochodzących od zwierząt z gatunków wrażliwych z gospodarstwa znajdującego się na obszarze zapowietrzonym, na którym nie ma podejrzenia wystąpienia pryszczycy, w celu umieszczenia w wyznaczonych przez siebie miejscach, jeżeli nawozy naturalne:

1) zostały zebrane co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy na obszarze zapowietrzonym;

2) są rozrzucone tuż nad ziemią na terenie gospodarstwa, w miejscach oddalonych od miejsc, w których przebywają zwierzęta i natychmiast zmieszane z ziemią.

4. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na usunięcie nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu pochodzących od bydła lub świń, jeżeli:

1) badanie zwierząt w gospodarstwie wykluczyło obecność zwierząt podejrzanych o zakażenie wirusem pryszczycy;

2) zostały zebrane co najmniej 4 dni przed badaniem, o którym mowa w pkt 1;

3) są rozrzucone tuż nad ziemią na terenie gospodarstwa, w miejscach oddalonych od miejsc, w których przebywają zwierzęta i natychmiast zmieszane z ziemią.

5. Środki transportu używane do przewozu nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu czyści się i odkaża po załadunku i przed opuszczeniem gospodarstwa, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii.

§ 27. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku skór i skórek zwierząt z gatunków wrażliwych pochodzących z obszaru zapowietrzonego.

2. Dopuszcza się umieszczanie na rynku skór i skórek, które:

1) zostały pozyskane co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy w gospodarstwie znajdującym się na obszarze zapowietrzonym oraz przechowywane były oddzielnie od skór i skórek pozyskanych po tym dniu;

2) spełniają wymagania określone w ust. 2 części A załącznika nr 8 do rozporządzenia.

§ 28. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku nieprzetworzonej wełny, włosia oraz szczeciny pozyskanych od zwierząt z gatunków wrażliwych pochodzących z obszaru zapowietrzonego.

2. Dopuszcza się wprowadzanie do obrotu nieprzetworzoną wełnę, włosie oraz szczecinę, jeżeli:

1) zostały pozyskane co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy w gospodarstwie znajdującym się na obszarze zapowietrzonym i przechowywane były oddzielnie od nieprzetworzonej wełny, włosia i szczeciny wyprodukowanych po tym dniu;

2) spełniają wymagania określone w ust. 3 części A załącznika nr 8 do rozporządzenia.

§ 29. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku produktów pochodzenia zwierzęcego, niewymienionych w § 18-28, pochodzących od zwierząt z gatunków wrażliwych.

2. Dopuszcza się umieszczanie na rynku produkty, określone w ust. 1, jeżeli:

1) zostały pozyskane co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy w gospodarstwie znajdującym się na obszarze zapowietrzonym i przechowywane były oddzielnie od nieprzetworzonej wełny, włosia i szczeciny pozyskanych po tym dniu;

2) spełniają wymagania określone w ust. 4-9 części A załącznika nr 8 do rozporządzenia;

3) są produktami złożonymi, zawierającymi produkty pochodzenia zwierzęcego, które:

a) nie podlegają dalszej obróbce albo

b) zostały poddane obróbce zapewniającej zniszczenie wirusa pryszczycy, albo

c) zostały pozyskane ze zwierząt, w stosunku do których nie stosuje się środków zwalczania pryszczycy;

4) są produktami paczkowanymi przeznaczonymi do stosowania jako środki diagnostyczne in vitro lub odczynniki laboratoryjne.

§ 30. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku karmy i paszy wyprodukowanych na obszarze zapowietrzonym oraz siana i trawy pochodzących z obszaru zapowietrzonego.

2. Dopuszcza się umieszczanie na rynku karmy, paszy, siana i trawy, jeżeli:

1) zostały pozyskane co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy w gospodarstwie znajdującym się na obszarze

zapowietrzonym oraz przechowywane były oddzielnie od karmy, paszy, siana i trawy pozyskanych po tym dniu;

2) są przeznaczone, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, do użytku na obszarze zapowietrzonym;

3) pozyskane zostały z obszarów, na których nie znajdują się zwierzęta z gatunków wrażliwych;

4) wyprodukowane zostały w zakładach lub gospodarstwach, w których nie znajdują się zwierzęta z gatunków wrażliwych a surowiec pozyskano z obszarów, o których mowa w pkt 3, lub spoza obszaru zapowietrzonego.

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy paszy produkowanej i trawy pozyskiwanej w gospodarstwach, w których przebywają, zwierzęta z gatunków wrażliwych, w sposób określony w części B załącznika nr 8 do rozporządzenia.

§ 31. Produkty zwierzęce, o których mowa w § 18-30, przeznaczone do umieszczenia na rynku zaopatruje się w świadectwo zdrowia.

§ 32. Główny Lekarz Weterynarii może nakazać stosowanie dodatkowych środków na obszarze zapowietrzonym, o fakcie tym powiadamiając Komisję Europejską oraz inne państwa członkowskie Unii Europejskiej.

§ 33. 1. Środki zastosowane na obszarze zapowietrzonym utrzymuje się do czasu spełnienia następujących warunków:

1) upłynęło co najmniej 15 dni od dnia zabicia i usunięcia zwierząt z gatunków wrażliwych w ognisku pryszczycy oraz od dnia zakończenia wstępnego czyszczenia i odkażania gospodarstwa;

2) przeprowadzono badania zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia i uzyskano wynik ujemny.

2. Po zniesieniu środków stosowanych na obszarze zapowietrzonym, obszar ten uznaje się za obszar zagrożony, przy czym środki stosowane w obszarze zagrożonym stosuje się do czasu ich zniesienia, zgodnie z § 44, ale nie krócej niż przez 15 dni.

Rozdział 5

Czynności podejmowane na obszarze zagrożonym

§ 34. 1. Na obszarze zagrożonym powiatowy lekarz weterynarii stosuje środki wymienione w § 16 ust. 1.

2. Zakaz, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 2, nie dotyczy transportu zwierząt z gatunków wrażliwych, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, bezpośrednio do najbliższej wyznaczonej rzeźni znajdującej się na obszarze zagrożonym, a jeżeli na obszarze zagrożonym nie ma rzeźni, do wyznaczonej przez niego rzeźni znajdującej się poza tym obszarem w celu przeprowadzenia niezwłocznego uboju, jeżeli:

- 1) dochodzenie epizootyczne, badanie kliniczne i laboratoryjne reprezentatywnej grupy zwierząt z gatunków wrażliwych, przeprowadzone zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, wykluczą wystąpienie pryszczycy na terenie tego gospodarstwa;
- 2) mięso pozyskane z tych zwierząt spełnia wymagania, o których mowa w § 36.

§ 35. 1. Zabrania się przemieszczania zwierząt z gatunków wrażliwych pomiędzy gospodarstwami na obszarze zagrożonym.

2. Dopuszcza się przemieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych:

- 1) na pastwisko po upływie co najmniej 15 dni od dnia stwierdzenia ostatniego ogniska pryszczycy na obszarze zapowietrzonym, jeżeli zwierzęta te nie miały kontaktu ze zwierzętami z gatunków wrażliwych znajdującymi się w innych gospodarstwach;
- 2) za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, bezpośrednio do najbliższej wyznaczonej rzeźni znajdującej się na obszarze zagrożonym, a jeżeli na obszarze zagrożonym nie ma rzeźni, do rzeźni znajdującej się poza tym obszarem w celu przeprowadzenia niezwłocznego uboju; środki transportu czyszczy się i odkaża po każdym transporcie zwierząt z gatunków wrażliwych;
- 3) jeżeli dochodzenie epizootyczne, badanie kliniczne i laboratoryjne reprezentatywnej grupy zwierząt z gatunków wrażliwych, przeprowadzone zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, wykluczą wystąpienie pryszczycy w gospodarstwie, z którego przemieszcza się zwierzęta.

§ 36. 1. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku świeżego mięsa, mięsa mielonego oraz surowych wyrobów mięsnych, pozyskanych ze zwierząt z gatunków wrażliwych:

- 1) pochodzących z obszaru zagrożonego;
- 2) produkowanych w zakładach znajdujących się na obszarze zagrożonym.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy;

- 1) świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych wyprodukowanych co najmniej 21 dni przed dniem prawdopodobnego

najwcześniejszego zakażenia zwierząt znajdujących się w gospodarstwie na obszarze zagrożonym, jeżeli mięso to:

a) było przechowywane i przewożone oddzielnie od mięsa produkowanego po tym dniu,

b) zostało zaopatrzone w znak weterynaryjny przewidziany dla mięsa, zgodnie z przepisami w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji i dla produktów z mięsa zwierząt łownych umieszczanych na rynku, w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji świeżego mięsa z bydła, świń, owiec, kóz i domowych zwierząt jednokopytnych, umieszczanego na rynku, oraz w sprawie wymagań weterynaryjnych dla mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych;

2) świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych pozyskanych ze zwierząt przewiezionych do rzeźni, o których mowa w § 34 ust. 2;

3) produktów mięsnych wyprodukowanych ze świeżego mięsa:

a) pozyskanego ze zwierząt z gatunków wrażliwych pochodzących z obszaru zagrożonego,

b) zaopatrzonego w znak weterynaryjny, określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego,

c) transportowanego pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii do wyznaczonego przez niego zakładu, w celu poddania go obróbce, w sposób określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych wyprodukowanych w zakładach znajdujących się na obszarze zagrożonym, jeżeli:

1) zakład znajduje się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii;

2) w zakładzie przetwarza się świeże mięso, mięso mielone lub surowe wyroby mięsne:

a) określone w ust. 2 pkt 2, spełniające dodatkowo wymagania określone w załączniku nr 9 do rozporządzenia, lub

b) pozyskane ze zwierząt przebywających i ubitych poza obszarem zagrożonym lub ze zwierząt przywiezionych do zakładu i poddanych ubojowi na jego terenie w sposób, o którym mowa w § 17 ust. 2 pkt 2;

3) świeże mięso, mięso mielone lub surowe wyroby mięsne zostały zaopatrzone w znak weterynaryjny, określony w przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych

przy produkcji i dla produktów z mięsa zwierząt łownych umieszczanych na rynku, w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji świeżego mięsa z bydła, świń, owiec, kóz i domowych zwierząt jednokopytnych, umieszczanego na rynku oraz w sprawie wymagań weterynaryjnych dla mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych;

4) podczas całego procesu produkcji, w tym podczas transportu świeże mięso, mięso mielone lub surowe wyroby mięsne są łatwe do identyfikacji i przewożone oraz przechowywane oddzielnie od świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych, które nie mogą być wywożone poza obszar zagrożony;

5) produkty mięsne spełniają wymagania, określone w ust. 2 pkt 3 lub zostały wyprodukowane zgodnie z warunkami określonymi w pkt 1-4.

4. Powiatowy lekarz weterynarii, w przypadku świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych przeznaczonych do handlu, wystawia świadectwo zdrowia potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 2 i 3.

5. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje listę wyznaczonych zakładów znajdujących się na obszarze zagrożonym innym państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej.

§ 37. Niedopuszczalne jest umieszczanie na rynku mleka pozyskanego od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zagrożonym i produktów mlecznych otrzymanych z tego mleka, a także mleka i produktów mlecznych wyprodukowanych w zakładach znajdujących się na tym obszarze.

§ 38. Dopuszcza się umieszczanie na rynku mleka pozyskanego od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zagrożonym i produktów mlecznych otrzymanych z tego mleka, jeżeli zostały wyprodukowane:

1) co najmniej 21 dni przed dniem wystąpienia pierwszego przypadku pryszczycy na obszarze zapowietrzonym oraz były przechowywane i transportowane oddzielnie od mleka i produktów mlecznych wyprodukowanych po tym dniu;

2) pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii w wyznaczonych zakładach, znajdujących się na obszarze zagrożonym, a jeżeli nie wyznaczono zakładu na obszarze zagrożonym, w zakładzie znajdującym się poza obszarem zagrożonym, z mleka pozyskanego, transportowanego, przechowywanego i oznakowanego zgodnie z § 39.

§ 39. 1. W zakładach, o których mowa w § 38 pkt 2, poddaje się obróbce mleko, które:

- 1) spełnia warunki określone w § 38 pkt 1 lub
- 2) pozyskano od zwierząt znajdujących się poza obszarem zapowietrzonym i zagrożonym, lub
- 3) pozyskano od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zagrożonym i poddano, w zależności od jego przeznaczenia, obróbce w celu zapewnienia zniszczenia wirusa pryszczycy w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia;
- 4) jest wyraźnie oznakowane podczas całego procesu produkcji i transportowane oraz przechowywane oddzielnie od surowego mleka i surowych przetworów mlecznych nieprzeznaczonych do wywiezienia poza obszar zagrożony.

2. Transport mleka surowego z gospodarstw znajdujących się poza obszarem zapowietrzonym i zagrożonym do zakładów odbywa się pojazdami oczyszczonymi i odkażonymi przed transportem i które następnie nie miały kontaktu z gospodarstwami znajdującymi się na obszarze zapowietrzonym i zagrożonym, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

3. Dopuszcza się transport mleka surowego z gospodarstw znajdujących się na obszarze zagrożonym do zakładów znajdujących się poza obszarem zapowietrzonym i zagrożonym oraz obróbkę lub przetwarzanie takiego mleka, jeżeli:

- 1) na obróbkę lub przetwarzanie zezwolił właściwy powiatowy lekarz weterynarii, biorąc pod uwagę warunki transportu i trasę przewozu mleka;
- 2) transport odbywa się pojazdami, które uprzednio zostały oczyszczone i odkażone pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, skonstruowanymi i utrzymywanymi w stanie uniemożliwiającym wyciek mleka podczas transportu i które są wyposażone w urządzenia zapobiegające tworzeniu aerozolu mleka podczas napełniania i opróżniania;
- 3) przed opuszczeniem gospodarstwa przewody łączące, opony, korpusy przekładni, dolne części pojazdu oraz wszelkie miejsca po wycieku mleka zostały oczyszczone i odkażone, a po ostatnim odkażeniu i przed opuszczeniem obszaru zapowietrzonego, pojazd nie miał kontaktu z innymi gospodarstwami na obszarze zapowietrzonym, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

§ 40.1. Powiatowy lekarz weterynarii wyznacza na obszarze zagrożonym zakłady, w których nakazuje obróbkę mleka pozyskanego od zwierząt z gatunków wrażliwych i produktów mlecznych otrzymanych z tego mleka, przeznaczonych do handlu, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

2. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje listę zakładów, o której mowa w ust. 1, Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje listę tę państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej.

§ 41. 1. Niedopuszczalny jest transport i umieszczanie na rynku nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, pochodzących z gospodarstw, rzeźni, granicznych posterunków kontroli i środków transportu znajdujących się na obszarze zagrożonym, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na wywiezienie nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, jeżeli:

1) badanie zwierząt z gatunków wrażliwych wykluczyło obecność zwierząt podejrzanych o zakażenie wirusem pryszczycy i nawozy naturalne w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu są rozrzucone tuż nad ziemią, w odległości od gospodarstw, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych i natychmiast zmieszane z ziemią lub

2) przewiezione zostaną do wyznaczonego zakładu w celu tymczasowego składowania lub przetworzenia.

3. Środki transportu używane do przewozu nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, czyści się i odkaża po załadunku i przed opuszczeniem gospodarstwa, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii.

§ 42. Umieszczanie na rynku produktów zwierzęcych, niewymienionych w § 36-41, pochodzących od zwierząt z gatunków wrażliwych odbywa się w sposób określony w § 25 i 27-29.

§ 43. Główny Lekarz Weterynarii może nakazać stosowanie dodatkowych środków na obszarze zagrożonym, o fakcie tym powiadamiając Komisję Europejską oraz inne państwa członkowskie Unii Europejskiej.

§ 44. Środki zastosowane na obszarze zagrożonym utrzymuje się do czasu spełnienia następujących warunków:

- 1) upłynęło co najmniej 30 dni od dnia zabicia i usunięcia zwierząt z gatunków wrażliwych w ognisku pryszczycy oraz od dnia zakończenia wstępnego czyszczenia i odkażania gospodarstwa;
- 2) przeprowadzono badania zwierząt z gatunków wrażliwych we wszystkich gospodarstwach, znajdujących się na obszarze zagrożonym i uzyskano wynik ujemny; badania te przeprowadzone są zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 6

Szczepienia

§ 45. 1. Niedopuszczalne jest prowadzenie szczepień przeciwko pryszczycy.

2. Dopuszcza się prowadzenie szczepień interwencyjnych, jeżeli:

- 1) zostało stwierdzone ognisko pryszczycy stwarzające zagrożenie dalszego jej szerzenia się lub
 - 2) zostało stwierdzone ognisko pryszczycy na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, które ze względu na położenie geograficzne lub warunki meteorologiczne, stwarza zagrożenie przeniesienia pryszczycy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - 3) istnieje zagrożenie wystąpienia pryszczycy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na epidemiologicznie istotne kontakty z gospodarstwami, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w których stwierdzono ogniska pryszczycy, lub
 - 4) zostało stwierdzone ognisko pryszczycy w państwie trzecim, które ze względu na położenie geograficzne lub warunki meteorologiczne, stwarza zagrożenie przeniesienia pryszczycy.
3. Decyzja Komisji Europejskiej o nakazie przeprowadzenia szczepień, jest wydawana na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii, który bierze pod uwagę kryteria, określone w załączniku nr 10 do rozporządzenia.

§ 46. 1. We wniosku, o którym mowa w § 45 ust. 3, Główny Lekarz Weterynarii określi warunki przeprowadzenia szczepień interwencyjnych, a w szczególności określi:

- 1) obszar, na którym i gospodarstwa, w których mają zostać przeprowadzone szczepienia;
- 2) gatunek i wiek zwierząt, które mają zostać poddane szczepieniu;
- 3) czas trwania akcji szczepień;

- 4) zakazy dotyczące przemieszczania się zaszczepionych i niezaszczepionych zwierząt z gatunków wrażliwych oraz produktów od nich pozyskanych;
 - 5) sposób trwałego znakowania oraz rejestracji zaszczepionych zwierząt określony w planach gotowości.
2. Szczepienia interwencyjne przeprowadza się w sposób określony w § 47.
3. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje do publicznej wiadomości informacje dotyczące możliwości spożywania przez ludzi mięsa, mleka oraz ich produktów, pozyskanych od zaszczepionych zwierząt, w sposób określony w planach gotowości.

§ 47. 1. Szczepienia ochronne przeprowadza się:

- 1) w strefie objętej ograniczeniami, wyznaczonej zgodnie z art. 47 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
 - 2) zgodnie z zasadami bezpieczeństwa biologicznego, określonymi w planach gotowości, w celu zapobieżenia szerzenia się pryszczycy.
2. Jeżeli szczepienia ochronne prowadzi się na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym lub na ich części, stosuje się:
- 1) środki przewidziane dla obszaru zapowietrzonego i zagrożonego do czasu ich zniesienia, w sposób określony w § 33 i 44;
 - 2) po zniesieniu środków stosowanych w obszarze zapowietrzonym i zagrożonym, środki stosowane w strefie szczepień będą obowiązywały zgodnie z postanowieniami § 49.
3. Na obszarze sięgającym co najmniej 10 km poza strefę szczepień:
- 1) nie prowadzi się szczepień;
 - 2) prowadzone są kontrole weterynaryjne, w szczególności w gospodarstwach, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych; częstotliwość tych kontroli uzależniona jest od stopnia zagrożenia epizootycznego;
 - 3) urzędowy lekarz weterynarii sprawuje nadzór nad przemieszczaniem się zwierząt z gatunków wrażliwych.
4. Środki stosowane na obszarze, o którym mowa w ust. 3, stosuje się do czasu uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od pryszczycy zgodnie z § 70.

§ 48. Szczepienia wygaszające przeprowadza się:

- 1) na obszarze zapowietrzonym;
- 2) w gospodarstwach, w których stwierdzono ognisko pryszczycy.

Rozdział 7

Czynności podejmowane w strefie szczepień

§ 49. W strefie szczepień:

- 1) podczas przeprowadzania szczepień i w okresie 30 dni od dnia zakończenia szczepień interwencyjnych, stosuje się środki, o których mowa w § 50 - 60 ,
- 2) po upływie 30 dni od dnia zakończenia szczepień interwencyjnych do dnia zakończenia badań przeglądowych, o których mowa w § 64, stosuje się środki o których mowa w § 57-66;
- 3) od dnia zakończenia badań przeglądowych do dnia uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od pryszczycy stosuje się środki o których mowa w § 57-60, 67 i 68.

§ 50. 1. Niedopuszczalne jest przemieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych pomiędzy gospodarstwami w strefie szczepień i poza nią.

2. Dopuszcza się przemieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych:

- 1) za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, bezpośrednio do najbliższej wyznaczonej rzeźni znajdującej się w strefie szczepień, a jeżeli w strefie szczepień nie ma rzeźni, do rzeźni znajdującej się poza tym obszarem w celu przeprowadzenia niezwłocznego uboju; środki transportu czyści się i odkaża po każdym transporcie;
- 2) jeżeli badanie kliniczne zwierząt z gatunków wrażliwych wykluczy wystąpienie pryszczycy na terenie gospodarstwa, z którego przemieszcza się zwierzęta.

§ 51. Świeże mięso pozyskane od szczepionych zwierząt poddanych ubojowi:

- 1) znakuje się znakiem weterynaryjnym, określonym w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 2) przechowuje się i transportuje oddzielnie od mięsa nieopatrzonego znakiem, o którym mowa w pkt 1, a następnie transportuje w szczelnych pojemnikach do wskazanego przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii zakładu, w celu przetworzenia, w sposób określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.

§ 52. Dopuszcza się umieszczanie na rynku mleka pozyskanego od szczepionych zwierząt i produktów wyprodukowanych z tego mleka w wyznaczonych zakładach, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, znajdujących się w strefie szczepień

lub gdy nie ma zakładu w strefie szczepień, w zakładach wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii poza tą strefą.

§ 53.1. W zakładach, o których mowa w § 52, poddaje się obróbce mleko, które zostało pozyskane od:

1) szczepionych zwierząt i poddane, w zależności od jego przeznaczenia, obróbce, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia;

2) zwierząt spoza strefy szczepień.

2. Mleko produkowane w zakładzie znajdującym się w strefie szczepień podczas całego procesu produkcji powinno być wyraźnie oznakowane oraz transportowane i składowane oddzielnie od mleka surowego i produktów z mleka surowego, które nie są przeznaczone do wysyłki poza strefę szczepień.

§ 54.1. Transport mleka surowego z gospodarstw położonych poza strefą szczepień do zakładów położonych w strefie szczepień odbywa się oczyszczonymi i odkażonymi przed transportem pojazdami, które nie miały następnie kontaktu z gospodarstwami znajdującymi się w strefie szczepień, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

2. Dopuszcza się transport mleka surowego z gospodarstw znajdujących się w strefie szczepień do zakładów znajdujących się poza strefą szczepień oraz obróbkę takiego mleka, jeżeli:

1) na obróbkę zezwolił właściwy powiatowy lekarz weterynarii, biorąc pod uwagę warunki transportu i trasę przewozu mleka;

2) transport odbywa się pojazdami, które uprzednio zostały oczyszczone i odkażone pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, skonstruowanymi i utrzymywanymi w stanie uniemożliwiającym wyciek mleka podczas transportu i które są wyposażone w urządzenia zapobiegające tworzeniu aerozolu mleka podczas napełniania i opróżniania;

3) przed opuszczeniem gospodarstwa, w którym pozyskano mleko od zwierząt z gatunków wrażliwych, przewody łączące, opony, korpusy przekładni, dolne części pojazdu oraz wszelkie miejsca po wycieku mleka są czyszczone i odkażone, a po ostatnim odkażeniu oraz przed opuszczeniem strefy szczepień pojazd nie może mieć kontaktu z gospodarstwami w strefie szczepień, w których przebywają zwierzęta z gatunków wrażliwych.

§ 55.1. Powiatowy lekarz weterynarii wyznacza w strefie szczepień zakłady, w których nakazuje obróbkę mleka pozyskanego od zwierząt szczepionych i produktów mlecznych wyprodukowanych z tego mleka, przeznaczonych do handlu, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

2. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje listę zakładów, o której mowa w ust. 1, Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje listę tę państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej.

§ 56. Próbki mleka surowego pobrane od zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się w strefie szczepień bada się w laboratorium, o którym mowa w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 57. Niedopuszczalne jest pozyskiwanie nasienia do sztucznego unasienniania od zwierząt z gatunków wrażliwych przebywających w centrach pozyskiwania nasienia położonych w strefie szczepień.

§ 58. Dopuszcza się pozyskiwanie nasienia do sztucznego unasienniania od zwierząt z gatunków wrażliwych przebywających w centrach pozyskiwania nasienia położonych w strefie szczepień, jeżeli:

1) nasienie pozyskane w okresie szczepień interwencyjnych lub w okresie 30 dni od dnia zakończenia tych szczepień przechowywane jest oddzielnie przez co najmniej 30 dni albo

2) nasienie zostało pozyskane od:

a) zwierząt, które nie były szczepione i spełniły wymagania, o których mowa w § 25 ust. 3 pkt 2 i 3 lub

b) zwierząt, które zostały zaszczepione oraz :

- uzyskały wynik ujemny w badaniu na obecność wirusa albo wirusowego materiału genetycznego lub w zatwierdzonym badaniu w kierunku obecności przeciwciał dla białek niestrukturalnych, przeprowadzonego na koniec okresu kwarantanny dla próbek nasienia, pobranych od wszystkich zwierząt z gatunków wrażliwych przebywających w tym czasie w centrach pozyskiwania nasienia, i

- nasienie spełnia wymagania określone w przepisach dotyczących wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia zwierząt z gatunków wrażliwych.

§ 59. Niedopuszczalne jest pozyskiwanie komórek jajowych i zarodków od zwierząt znajdujących się w strefie szczepień.

§ 60. Umieszczanie na rynku produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż te, o których mowa w § 58 i 59, dopuszczalne jest na warunkach określonych w § 27-29 i 41.

§ 61. 1. Niedopuszczalne jest przemieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych pomiędzy gospodarstwami w strefie szczepień i poza nią.

2. Dopuszcza się przemieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, bezpośrednio do najbliższej wyznaczonej rzeźni znajdującej się w strefie szczepień, a jeżeli w strefie szczepień nie ma rzeźni, do rzeźni znajdującej się poza tym obszarem w celu przeprowadzenia niezwłocznego uboju, jeżeli:

- 1) podczas transportu oraz w rzeźni zwierzęta te nie mają kontaktu z innymi zwierzętami z gatunków wrażliwych;
- 2) posiadają świadectwo zdrowia potwierdzające, że wszystkie zwierzęta z gatunków wrażliwych w gospodarstwie zostały poddane badaniu, o którym mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 3) środki transportu, którymi przewozi się zwierzęta zostały oczyszczone i odkażone po dostawie co odnotowuje się w dokumentacji prowadzonej przez podmiot zajmujący się zarobkowym przewozem zwierząt lub przewozem zwierząt wykonywanym w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej;
- 4) zwierzęta zostały poddane badaniu klinicznemu w rzeźni na 24 godziny przed ubojem.

§ 62. 1. Świeże mięso, z wyjątkiem ubocznych surowców rzeźnych, pozyskane z zaszczepionych przeżuwaczy może być umieszczane na rynku w strefie szczepień i poza nią, jeżeli:

- 1) zakład, w którym pozyskuje się świeże mięso:
 - a) jest pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii,

- b) produkuje tylko świeże mięso, z wyłączeniem ubocznych surowców rzeźnych, poddane obróbce, o której mowa w pkt 1 i 2 lit. c oraz d załącznika nr 9 do rozporządzenia, lub świeże mięso pozyskane ze zwierząt przebywających w strefie szczepień i poddanych ubojowi poza nią;
- 2) zostało zaopatrzone, w zależności od gatunku przeżuwaczy z których pozyskano mięso, w znak weterynaryjny określony w przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji świeżego mięsa z bydła, świń, owiec, kóz i domowych zwierząt jednokopytnych, umieszczanego na rynku oraz w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji i dla produktów z mięsa zwierząt łownych umieszczanych na rynku;
 - 3) mięso mielone oraz surowe wyroby mięsne zostały zaopatrzone w znak weterynaryjny określony w przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych dla mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych;
 - 4) podczas procesu produkcji, w tym podczas transportu, świeże mięso zostało oznakowane i jest przewożone oraz przechowywane oddzielnie od mięsa pozyskanego ze zwierząt o innym statusie zdrowotnym.
2. Powiatowy lekarz weterynarii, w przypadku świeżego mięsa, mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych przeznaczonych do handlu, wystawia świadectwo zdrowia potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1.
3. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje listę zakładów znajdujących się w strefie szczepień spełniających wymagania, o których mowa w ust. 1, innym państwom członkowskim Unii Europejskiej oraz Komisji Europejskiej.
4. Świeże mięso pozyskane z zaszczepionych świń poddanych ubojowi :
- 1) zaopatruje się w znak weterynaryjny określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego;
 - 2) przechowuje się i transportuje oddzielnie od mięsa, które nie jest zaopatrzone w znak określony w pkt 1, a następnie transportuje się w szczelnych pojemnikach do zakładu wyznaczonego przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii i poddaje się je przetworzeniu, w sposób określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.

§ 63. Dopuszcza się umieszczanie na rynku mleka pozyskanego od zwierząt szczepionych i produktów mlecznych otrzymanych z tego mleka, poddanych w

zależności od ich przeznaczenia obróbce, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 64.1. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza badania przeglądowe w gospodarstwach znajdujących się w strefie szczepień w celu wykluczenia pryszczycy.

2. Badania przeglądowe, o których mowa w ust. 1, obejmują badania kliniczne zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwach i badania laboratoryjne przeprowadzone w laboratorium, określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia, przy użyciu testów, określonych w dyrektywie 2003/85/WE z dnia 29 września 2003 r. w sprawie Wspólnotowych środków zwalczania pryszczycy uchylającej dyrektywę 85/511/EWG i decyzję 89/531/EWG i zmieniającą dyrektywę 92/46/EWG (Dz. Urz. UE L 306 z 22.11. 2003), w załączniku XIII, przy czym:

- 1) próbki do badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia przeciwciał dla białek niestrukturalnych wirusa pryszczycy pobiera się zgodnie z działem B częścią II pkt 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia;
- 2) próbki do badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia przeciwciał dla białek niestrukturalnych wirusa pryszczycy pobiera się od wszystkich zaszczepionych zwierząt z gatunków wrażliwych i ich niezaszczepionego potomstwa we wszystkich stadach znajdujących się w strefie szczepień.

§ 65. 1. W przypadku stwierdzenia pryszczycy u zwierząt z gatunków wrażliwych, na podstawie badań, o których mowa w § 64 ust. 2, w gospodarstwach stosuje się środki, o których mowa § 7.

2. W gospodarstwie, w którym przebywa co najmniej jedno zwierzę z gatunku wrażliwego, u którego stwierdzono podejrzenie zakażenia wirusem pryszczycy, ale w którym przeprowadzone badanie wszystkich zwierząt z gatunków wrażliwych wykluczyło występowanie wirusa pryszczycy, stosuje się co najmniej jeden ze środków:

- 1) zwierzęta z gatunków wrażliwych w gospodarstwie:
 - a) ubija się a ich mięso przetwarza albo
 - b) dzieli się na:
 - zwierzęta, które uzyskały dodatni wynik badania laboratoryjnego, i które zostają ubite a ich mięso poddane przetworzeniu oraz
 - zwierzęta podlegające ubojowi na warunkach określonych przez powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) gospodarstwo czyści się i odkaża;

3) ponownie umieszcza się zwierzęta z gatunków wrażliwych w gospodarstwie w sposób określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

3. Świeże mięso pozyskane od zwierząt, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, podlega środkom, o których mowa w § 62 ust. 1.

4. Mleko i produkty mleczne pozyskane od zwierząt, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, podlegają obróbce, w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia i zgodnie z § 52-55.

§ 66. W gospodarstwach, w których powiatowy lekarz weterynarii wykluczył istnienie w przeszłości lub obecnie zakażenie wirusem pryszczycy stosuje się środki, o których mowa w § 67.

§ 67. 1. Dopuszcza się przemieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych pomiędzy gospodarstwami w strefie szczepień za zgodą powiatowego lekarza weterynarii.

2. Niedopuszczalne jest wyprowadzanie zwierząt z gatunków wrażliwych poza strefę szczepień, z wyjątkiem transportu zwierząt z gatunków wrażliwych bezpośrednio do rzeźni, przy spełnieniu warunków, o których mowa w § 61 ust. 2.

3. Powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na transport niezaszczepionych zwierząt z gatunków wrażliwych z gospodarstwa, jeżeli:

1) zwierzęta te w okresie 24 godzin przed załadunkiem zostały poddane badaniu klinicznemu i nie wykazały objawów klinicznych pryszczycy;

2) nie wprowadzono do gospodarstwa innych zwierząt z gatunków wrażliwych co najmniej przez 30 dni przed dniem ich załadunku;

3) gospodarstwo nie jest położone na obszarze zagrożonym lub zapowietrzonym;

4) zwierzęta z gatunków wrażliwych zostały poddane badaniu laboratoryjnemu w kierunku wykrycia przeciwciał przeciwko wirusowi pryszczycy lub badaniu serologicznemu, przeprowadzonym zgodnie z częścią II ust. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia i uzyskano wynik ujemny;

5) nie były narażone na zakażenie wirusem pryszczycy podczas transportu do gospodarstwa przeznaczenia.

4. Niedopuszczalne jest wyprowadzanie z gospodarstwa niezaszczepionego potomstwa zaszczepionych matek, chyba że zostanie ono przewiezione do:

1) gospodarstwa znajdującego się w strefie szczepień o tym samym statusie zdrowotnym;

2) rzeźni w celu natychmiastowego uboju;

3) gospodarstwa wskazanego przez powiatowego lekarza weterynarii, z którego potomstwo ma zostać wysłane do rzeźni;

4) innego gospodarstwa, po uzyskaniu ujemnych wyników badań serologicznych w kierunku wykrycia przeciwciał przeciwko wirusowi pryszczycy.

5. Świeże mięso pozyskane z niezaszczepionych zwierząt z gatunków wrażliwych, może być umieszczane na rynku, jeżeli:

1) w strefie szczepień zastosowano środki przewidziane w §64 ust. 2 lub zwierzęta są transportowane do rzeźni przy spełnieniu warunków określonych w § 61 ust. 2 pkt 4, oraz

2) zakład, w którym pozyskuje się świeże mięso:

a) działa pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii,

b) produkuje tylko świeże mięso pozyskane ze zwierząt, o których mowa w pkt 1 lub ze zwierząt przebywających lub poddanych ubojowi poza strefą szczepień, lub świeżego mięsa, pozyskanego od zwierząt, o których mowa w ust. 7;

3) zaopatrzone zostało, w zależności od gatunku zwierzęcia parzystokopytnego, z którego pozyskano mięso, w znak weterynaryjny określony w przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji świeżego mięsa z bydła, świń, owiec, kóz i domowych zwierząt jednokopytnych, umieszczanego na rynku oraz w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji i dla produktów z mięsa zwierząt łownych umieszczanych na rynku;

4) mięso mielone oraz surowe wyroby mięsne zaopatrzone zostały w znak weterynaryjny określony przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych dla mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych;

5) podczas procesu produkcji, w tym podczas transportu, świeże mięso zostało oznakowane i jest przewożone oraz przechowywane oddzielnie od mięsa pozyskanego ze zwierząt o innym statusie zdrowotności.

6. Świeże mięso pozyskane z zaszczepionych zwierząt z gatunków wrażliwych lub z nieszczepionego potomstwa zaszczepionych matek, które uzyskało dodatni wynik badania serologicznego, poddanych ubojowi:

1) zostało zaopatrzone w znak weterynaryjny określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego;

2) przechowuje się i transportuje oddzielnie od mięsa, które nie jest zaopatrzone w znak określony w pkt 1, a następnie transportuje się w szczelnych pojemnikach do zakładu wyznaczonego przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii i poddaje

się je przetworzeniu w sposób określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.

7. Świeże mięso, w tym uboczne surowce rzeźne poddane obróbce wstępnej, pozyskane z zaszczepionych dużych i małych przeżuwaczy lub ich niezaszczepionego potomstwa, które uzyskało dodatni wynik badania serologicznego, znajdujących się w strefie szczepień i poza nią, umieszcza się na rynku, jeżeli:

1) zakład:

a) jest pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii,

b) przetwarza jedynie świeże mięso, z wyłączeniem ubocznych surowców rzeźnych, poddane obróbce, o której mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia, lub świeże mięso, o którym mowa w ust. 6 lub pozyskane od zwierząt przebywających lub poddanych ubojowi poza strefą szczepień;

2) świeże mięso zaopatruje się odpowiednio, w zależności od gatunku zwierzęcia parzystokopytnego, z którego pozyskano mięso, w znak weterynaryjny określony w przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji świeżego mięsa z bydła, świń, owiec, kóz i domowych zwierząt jednokopytnych, umieszczanego na rynku oraz w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji i dla produktów z mięsa zwierząt łownych umieszczanych na rynku;

3) mięso mielone oraz surowe wyroby mięsne zaopatruje się w znak weterynaryjny określony przepisach w sprawie wymagań weterynaryjnych dla mięsa mielonego i surowych wyrobów mięsnych;

4) podczas całego procesu produkcji, w tym transportu, świeże mięso jest łatwe do identyfikacji i przewożone oraz przechowywane oddzielnie od mięsa pozyskanego ze zwierząt o innym statusie zdrowotności.

8. Świeże mięso pozyskane z zaszczepionych świń i ich niezaszczepionego potomstwa, które uzyskało dodatni wynik badania serologicznego, pozyskane w okresie od dnia rozpoczęcia badania przeglądowego do dnia ich zakończenia w całej strefie szczepień i przed upływem co najmniej 3 miesięcy od stwierdzenia ostatniego ogniska pryszczycy w tej strefie, umieszcza się na rynku krajowym w strefie szczepień i poza nią, jeżeli:

1)zakład:

a) jest pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii,

- b) przetwarza wyłącznie świeże mięso pozyskane ze zwierząt pochodzących z gospodarstw, w których wykluczono występowanie pryszczycy lub świeże mięso pozyskane ze zwierząt przebywających i poddanych ubojowi poza strefą szczepień;
- 2) świeże mięso zaopatruje się w znak weterynaryjny określony w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego;
- 3) podczas całego procesu produkcji, w tym podczas transportu, świeże mięso jest łatwe do identyfikacji, przewożone oraz przechowywane oddzielnie od mięsa pozyskanego ze zwierząt o innym statusie zdrowotności.

§ 68. Dopuszcza się umieszczanie na rynku mleka i przetworów mlecznych pozyskanych z zaszczepionych zwierząt, jeżeli zostaną poddane obróbce, o której mowa w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 69. Środki, o których mowa w rozporządzeniu, stosowane w gospodarstwie stosuje się odpowiednio w cyrku.

Rozdział 8

Ponowne uznanie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od pryszczycy

§ 70. 1. Jeżeli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionie położonym na tym terytorium nie przeprowadzono szczepień interwencyjnych ponownie uznaje się je za urzędowo wolne od pryszczycy, jeżeli:

- 1) wygaszone zostaną wszystkie ogniska pryszczycy, oraz
- 2) spełnione zostały wszystkie zalecenia z rozdziału dotyczącego pryszczycy z Kodeksu Zdrowia Zwierząt OIE lub
- 3) upłynęły co najmniej trzy miesiące od dnia stwierdzenia ostatniego przypadku pryszczycy, na podstawie badań klinicznych i laboratoryjnych przeprowadzonych w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wykluczono możliwość wystąpienia pryszczycy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionie położonym na tym terytorium.

2. Główny Lekarz Weterynarii występuje do Komisji Europejskiej o ponowne uznanie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od pryszczycy.

§ 71. 1. Jeżeli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionie położonym na tym terytorium przeprowadzono szczepienia interwencyjne ponownie uznaje się je za urzędowo wolne od pryszczycy, jeżeli:

- 1) wygaszone zostaną wszystkie ogniska pryszczycy oraz
- 2) spełnione zostały wszystkie zalecenia z rozdziału dotyczącego pryszczycy z Kodeksu Zdrowia Zwierząt OIE lub
- 3) upłynęły co najmniej trzy miesiące od uboju ostatniego zaszczepionego zwierzęcia i przeprowadzono badania serologiczne, lub
- 4) upłynęło co najmniej sześć miesięcy od dnia stwierdzenia ostatniego ogniska pryszczycy lub od zakończenia szczepień interwencyjnych, a badania serologiczne dały wynik ujemny.

2. Główny Lekarz Weterynarii występuje do Komisji Europejskiej o uznanie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za urzędowo wolne od pryszczycy.

Rozdział 9

Zwalczanie pryszczycy u innych zwierząt z gatunków wrażliwych

§ 72. 1. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia pryszczycy u dzikich zwierząt z gatunków wrażliwych, podejmuje natychmiastowe działania w celu potwierdzenia albo wykluczenia pryszczycy poprzez:

- 1) badanie zastrzelonych lub znalezionych martwych dzikich zwierząt z gatunków wrażliwych, w tym pobiera i wysyła próbki do badań laboratoryjnych;
- 2) informuje o podejrzeniu wystąpienia pryszczycy właścicieli lub posiadaczy zwierząt oraz myśliwych.

2. W przypadku stwierdzenia pryszczycy u dzikich zwierząt natychmiast stosuje się środki określone w załączniku nr 11 do rozporządzenia, zgodnie z planem gotowości zwalczania pryszczycy.

§ 73. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu zwalczania pryszczycy (Dz.U. Nr 180, poz.1864).

§ 74. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 134, poz. 1433).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia częściowo wdrażają postanowienia dyrektywy 2003/85/WE z dnia 29 września 2003 r. w sprawie Wspólnotowych środków zwalczania pryszczycy uchylającej dyrektywę 85/511/EWG i decyzję 89/531/EWG i zmieniającą dyrektywę 92/46/EWG (Dz. Urz. UE L 306 z 22.11. 2003).

³⁾ Decyzja Komisji 93/623/EWG z dnia 20 października 1993 r. ustanawiająca dokument identyfikacyjny (paszport) towarzyszący zarejestrowanym zwierzętom z rodziny koniowatych (Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 15, str. 207) oraz decyzja Komisji 99/68/WE z dnia 22 grudnia 1999 r. zmieniająca decyzję Komisji 93/623/EWG oraz ustanawiająca identyfikację hodowlanych i rzeźnych zwierząt z rodziny koniowatych (Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 28, str. 189)

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Załącznik nr 1

Badanie przeglądowe

A. Badanie kliniczne.

1. Urzędowy lekarz weterynarii, w celu stwierdzenia lub wykluczenia pryszczycy, przeprowadza badanie kliniczne zwierząt z gatunków wrażliwych znajdujących się w gospodarstwie, w szczególności zwierząt, które:

- 1) pochodziły z gospodarstw, w których wystąpiła pryszczycyca;
- 2) stykały się z ludźmi lub rzeczami mającymi kontakt z ogniskiem pryszczycy.

2. Przy badaniu klinicznym uwzględnia się drogi przenoszenia się wirusa pryszczycy, w szczególności długość okresu inkubacji, o którym mowa w § 1 pkt 4 i sposób utrzymywania zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwie.

3. Urzędowy lekarz weterynarii analizuje informacje, które uzyskał w gospodarstwie, ze szczególnym uwzględnieniem danych dotyczących zachorowalności, śmiertelności i poronień, wyników obserwacji klinicznych, zmian w wydajności i apetycie, zakupu lub sprzedaży zwierząt, kontaktu z osobami, które mogły być skażone i innych ważnych dla wywiadu epizootycznego informacji.

B. Pobieranie próbek do badania laboratoryjnego.

I. Część ogólna

1. Urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań serologicznych:

- 1) zgodnie z zaleceniami Rady Sanitarno-Epizootycznej;
- 2) w celu wykluczenia pryszczycy w gospodarstwie.

2. Jeżeli pobieranie próbek prowadzone jest w ramach badań przeglądowych prowadzonych po stwierdzeniu ogniska pryszczycy, pobieranie próbek rozpoczyna się po upływie co najmniej 21 dni od dnia usunięcia zwierząt z gatunków wrażliwych z ogniska pryszczycy i przeprowadzeniu wstępnego czyszczenia i odkażania, o ile nie postanowiono inaczej.

3. Próbki od zwierząt z gatunków wrażliwych pobiera się, jeżeli w ognisku pryszczycy przebywają owce i kozy lub inne zwierzęta z gatunków wrażliwych, u których w przebiegu choroby, objawy kliniczne pryszczycy są słabo lub w ogóle niezauważalne.

4. Liczbę próbek pobranych na obszarze zapowietrzonym i zagrożonym zwiększa się uwzględniając czułość wykorzystywanych testów.

II. Część szczegółowa

1. Pobieranie próbek w gospodarstwach.

Jeżeli urzędowy lekarz weterynarii podejrzewa, że z gospodarstwie występuje pryszczycza ale brak jest objawów klinicznych pryszczycy u zwierząt z gatunków wrażliwych, pobiera się próbki do badań laboratoryjnych od owiec i kóz, a na zalecenie Rady Sanitarno-Epizootycznej od innych zwierząt z gatunków wrażliwych, w ilości pozwalającej na wykrycie pryszczycy, z co najmniej 95% poziomem pewności, przy prewalencji w stadzie wynoszącej 5%.

2. Pobieranie próbek na obszarze zapowietrzonym.

1. W celu zniesienia środków stosowanych na obszarze zapowietrzonym, urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki w ilości pozwalającej na wykrycie pryszczycy, z co najmniej 95% poziomem pewności, przy prewalencji w stadzie wynoszącej 5%.

2. Urzędowy lekarz weterynarii, mając na względzie sytuację epidemiologiczną, pobiera próbki po upływie co najmniej 14 dni od dnia usunięcia zwierząt z gatunków wrażliwych z ostatniego ogniska pryszczycy i przeprowadzeniu wstępnego czyszczenia i odkażania, jeżeli pobiera próbki w ilości pozwalającej na wykrycie pryszczycy, z co najmniej 95% poziomem pewności, przy prewalencji w stadzie wynoszącej 2%.

3. Pobieranie próbek na obszarze zagrożonym.

1. W celu zniesienia środków stosowanych na obszarze zagrożonym, urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki metodą wieloetapową, z gospodarstw, w których może wystąpić pryszczycza nie dająca objawów klinicznych pryszczycy, w szczególności z gospodarstw, w których utrzymywane są kozy i owce.

2. Próbki do badań pobiera się od zwierząt z gatunków wrażliwych z gospodarstw wszystkich powiatów na obszarze zagrożonym, w których owce i kozy nie były w bliskim lub bezpośrednim kontakcie z bydłem przez okres co najmniej 30 dni przed dniem pobrania próbek.

3. Urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki:

1) w tyłu gospodarstwach, aby możliwe było wykrycie z co najmniej 95% poziomem pewności przynajmniej jednego ogniska pryszczycy przy prewalencji wynoszącej 2% na danym obszarze;

2) od takiej ilości owiec i kóz z gospodarstwa, aby możliwe było wykrycie, z co najmniej 95% poziomem pewności, zakażenia u zwierząt przy założeniu że prewalencja w stadzie wynosi 5%, a w przypadku gdy w gospodarstwie jest mniej niż 15 owiec i kóz - od wszystkich owiec i kóz znajdujących się w gospodarstwie.

4. Pobieranie próbek w celu monitoringu.

W celu monitoringu obszarów znajdujących się poza obszarem zapowietrzonym i zagrożonym, a w szczególności w celu wykluczenia zakażenia w populacji owiec i kóz, niepozostającej w bliskim lub bezpośrednim kontakcie z niezaszczepionym bydłem lub świniami, stosuje się procedurę pobierania próbek zalecaną dla celów monitoringu przez OIE lub procedurę pobierania próbek na obszarze zagrożonym, o której mowa w dziale B części II pkt 3 niniejszego załącznika, z tym że szacowaną prewalencję w stadzie ustala się na 1%.

Laboratorium prowadzące badania w kierunku pryszczycy

Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Pryszczycy

98-220 Zduńska Wola

ul. Wodna 7

Stwierdzanie pryszczycy w gospodarstwie

Powiatowy lekarz weterynarii wyznacza gospodarstwo jako ognisko pryszczycy, jeżeli stwierdził co najmniej jeden z następujących przypadków:

- 1) wirus pryszczycy został wyizolowany od zwierzęcia, z jego otoczenia lub z produktu pochodzenia zwierzęcego;
- 2) u zwierzęcia z gatunku wrażliwego zaobserwowano objawy kliniczne występujące przy pryszczycy oraz wykryty został antygen lub kwas rybonukleinowy (RNA) jednego lub więcej serotypów wirusa pryszczycy, w próbkach pobranych od tego zwierzęcia lub zwierząt z tego samego stada;
- 3) u zwierzęcia z gatunku wrażliwego zaobserwowano objawy kliniczne charakterystyczne dla pryszczycy i co najmniej jedno zwierzę z tego stada uzyskało wynik dodatni w badaniu na obecność przeciwciał strukturalnych lub niestrukturalnych białek wirusa pryszczycy, a wcześniejsze szczepienia, przeciwciała matczyne lub reakcje nieswoiste zostały wykluczone jako możliwa przyczyna wyniku dodatniego;
- 4) w próbkach pobranych od zwierząt z gatunku wrażliwego wykryto i zidentyfikowano antygen wirusa lub RNA wirusa jednego lub więcej serotypów wirusa pryszczycy i zwierzęta uzyskały wynik dodatni w badaniu na obecność przeciwciał strukturalnych lub niestrukturalnych wirusa pryszczycy, a wcześniejsze szczepienia, przeciwciała matczyne lub reakcje nieswoiste zostały wykluczone jako możliwa przyczyna wyniku dodatniego;
- 5) ustalony został związek epizootyczny ze stwierdzonym ogniskiem pryszczycy oraz występuje co najmniej jeden z warunków:
 - a) co najmniej jedno zwierzę z gatunku wrażliwego znajdujące się w gospodarstwie uzyskało wynik dodatni w badaniu na obecność przeciwciał strukturalnych lub niestrukturalnych wirusa pryszczycy, a wcześniejsze szczepienia, przeciwciała matczyne lub reakcje nieswoiste zostały wykluczone jako możliwa przyczyna wyniku dodatniego,
 - b) w próbkach pobranych od co najmniej jednego zwierzęcia z gatunku wrażliwego wykryto i zidentyfikowano antygen lub RNA wirusa pryszczycy specyficzny dla jednego lub większej liczby serotypów wirusa pryszczycy,

c) u co najmniej jednego zwierzęcia z gatunku wrażliwego wykryto serologiczne dowody aktywnego zakażenia wirusem pryszczycy poprzez stwierdzenie serokonwersji białek strukturalnych lub niestukturalnych wirusa pryszczycy, a wcześniejsze szczepienie, przeciwciała matczyne lub reakcje nieswoiste zostały wykluczone jako możliwa przyczyna wyniku dodatniego.

Jeżeli poprzedni status – ujemny serologicznie - nie może być przyjęty, to serokonwersję wykonuje się na dwóch próbkach pobranych od tego samego zwierzęcia co najmniej dwukrotnie w odstępie co najmniej 5 dni w przypadku białek strukturalnych, a w przypadku białek niestukturalnych, w odstępie co najmniej 21 dni,

d) u zwierzęcia z gatunku wrażliwego zaobserwowano objawy kliniczne charakterystyczne dla pryszczycy.

Warunki i sposób przeprowadzania oczyszczania i odkażania

Ogólne zasady i procedury

1. Powiatowy lekarz weterynarii nadzoruje czyszczenie i odkażanie w tym:

1) określa produkty biobójcze, które będą użyte w celu zniszczenia wirusa pryszczycy, ich stężenia oraz procedury odkażania uwzględniając:

- a) skuteczność ich działania, ze zwróceniem uwagi na długość okresu przechowywania produktów biobójczych,
- b) charakterystykę pomieszczeń, pojazdów lub przedmiotów, które mają być poddane odkażaniu;

2) określa parametry techniczne dla stosowania środków czyszczących i dezynfekujących, w szczególności ciśnienie, minimalną temperaturę i czas oddziaływania, mając na względzie zalecenia producenta;

3) określa sposób usunięcia wody używanej do czyszczenia, mając na względzie uniemożliwienie rozprzestrzeniania się wirusa pryszczycy;

4) prowadzi dokumentację dotyczącą przeprowadzonych czynności związanych z czyszczeniem i odkażaniem.

2. Czyszczenie i odkażanie obejmuje w szczególności:

1) spryskanie produktami biobójczymi wszystkich miejsc, w których utrzymywane były zwierzęta z gatunków wrażliwych oraz nasączenie produktami biobójczymi legowisk, ściółki oraz nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu;

2) obróbka ściółki oraz nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu;

3) demontaż lub usunięcie sprzętu i wyposażenia z pomieszczeń, w których utrzymywane były zwierzęta z gatunków wrażliwych;

4) szorowanie powierzchni, które następnie odkażą się;

5) usunięcie tłuszczu i brudu ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu środków odtłuszczających oraz zmycie ich wodą;

6) zmywanie odkażanych powierzchni przy użyciu pod ciśnieniem produktów biobójczych oraz pozostawienie tych środków na odkażanych powierzchniach przez

okres zalecany przez producenta, jednak nie krócej niż 24 godziny; zmywanie przeprowadza się w sposób uniemożliwiający skażenie wcześniej zmywanych powierzchni;

7) zmywanie odkażanych powierzchni polegające na użyciu wody pod ciśnieniem, po upływie okresu, o którym mowa w pkt 6;

8) zniszczenie sprzętu, o którym mowa w pkt 3, oraz innego sprzętu, który mógł zostać skażony – jeżeli jego oczyszczenie lub odkażenie jest niemożliwe.

3. Obróbka, o której mowa w ust. 2 pkt 2, polega na:

1) kopcowaniu przez co najmniej 42 dni w celu biotermicznego odkażenia, po uprzednim dodaniu po 100 kg granulowanego wapna niegaszonego na 1 m³ obornika i ściółki i spryskaniu środkami dezynfekującymi; przyzma powinna być przykryta albo przekładana w celu poddania wszystkich warstw działaniu temperatury;

2) przechowywaniu przez co najmniej 42 dni od dnia ostatniego dodania skażonego materiału – w przypadku gnojowicy; powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na skrócenie okresu przechowywania gnojowicy, jeśli została poddana innej obróbce zapewniającej zniszczenie wirusa;

3) stosowaniu innych szczególnych sposobów obróbki biorąc pod uwagę badania naukowe w tym zakresie oraz zapewnienie skutecznego zniszczenia wirusa przyszczy.

4. Sposoby przeprowadzenia wstępnego czyszczenia i odkażania:

1) przed przystąpieniem do zabijania zwierząt z gatunków wrażliwych podejmuje się czynności niezbędne do wykluczenia lub ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa przyszczy, w szczególności zaopatrzyć się osoby dokonujące czyszczenia lub odkażania w sprzęt służący do przeprowadzenia odkażania, odpowiednią ilość odzieży ochronnej oraz wyłączyć wentylację w pomieszczeniach, w których zwierzęta były utrzymywane;

2) wstępne czyszczenie i odkażanie przeprowadza się niezwłocznie po zabiciu zwierząt z gatunków wrażliwych;

3) sprzęt używany przy zabijaniu zwierząt z gatunków wrażliwych czyści się i odkaża;

4) zwłoki zabitych zwierząt odkaża się przez spryskanie ich środkami dezynfekującymi;

5) krew oraz części zwłok zwierzęcych pozostałe w miejscu zabicia zwierząt zbiera się i niszczy wraz z tymi zwłokami;

6) niezwłocznie po usunięciu zwierząt z gatunków wrażliwych z miejsc, w których były one utrzymywane, miejsca te czyści się i odkaża w sposób określony w ust. 2

7) przepis pkt 6 do miejsc, w których zwierzęta były zabijane stosuje się odpowiednio.

5. Końcowe czyszczenie i odkażanie przeprowadza się w następujący sposób:

1) usuwa się nawóz naturalny, ściółkę oraz poddaje się je obróbce w celu zniszczenia wirusa pryszczycy, w sposób określony w ust. 3;

2) usuwa się tłuszcz i brud ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu środków odtłuszczających, a następnie zmywa się te środki przy użyciu wody;

3) zmywa się odkażane powierzchnie przy użyciu środków dezynfekujących pod ciśnieniem; środki te pozostawia się na tych powierzchniach przez okres zalecany przez producenta, przy czym nie krócej niż przez 24 godziny; zmywanie przeprowadza się w sposób uniemożliwiający skażenie wcześniej zmytych powierzchni;

4) po upływie siedmiu dni od dnia ukończenia czynności, o których mowa w pkt 3, czynności, o których mowa w pkt 2 i 3, wykonuje się ponownie, a następnie zmywa się odkażane powierzchnie przy użyciu wody.

6. Powiatowy lekarz weterynarii może ustalić szczególne sposoby czyszczenia i odkażania w przypadku gospodarstw, w których zwierzęta z gatunków wrażliwych są utrzymywane na otwartym terenie, biorąc pod uwagę typ gospodarstwa i warunki klimatyczne.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do obróbki, o której mowa w ust. 2 pkt 2.

8. Jeżeli z przyczyn technicznych lub związanych z bezpieczeństwem czyszczenie i odkażanie nie mogą zostać przeprowadzone, budynki lub pomieszczenia czyści się i odkaża w taki sposób, aby uniknąć rozprzestrzeniania się wirusa pryszczycy. Do takich budynków lub pomieszczeń nie można wprowadzić zwierząt z gatunków wrażliwych przez co najmniej 1 rok od dnia zakończenia czynności związanych z czyszczeniem i odkażaniem.

Warunki ponownego umieszczenia zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwie

A. Zasady ogólne:

1. Ponowne umieszczenie zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwie , może nastąpić po upływie 21 dni od dnia zakończenia jego ostatecznego oczyszczenia i odkażania, jeżeli:

1) zwierzęta nie pochodzą z obszarów objętych ograniczeniami związanymi z pryszczycą;

2) nie wykryto zakażenia wirusem pryszczycy na podstawie przeprowadzonych:

a) badań klinicznych - w przypadku bydła lub świń,

b) badań laboratoryjnych - w przypadku innych zwierząt z gatunków wrażliwych;

3) zwierzęta z gatunków wrażliwych:

a) urodziły się w gospodarstwie i pochodzą z gospodarstwa położonego na obszarze, na którym w promieniu co najmniej 10 km od tego gospodarstwa nie było ogniska pryszczycy przez co najmniej 30 dni albo

b) przed wprowadzeniem do gospodarstwa zostały przebadane na wykrycie przeciwciał wirusa pryszczycy i uzyskano wynik ujemny.

2. Zwierzęta z gatunków wrażliwych mogą opuścić gospodarstwo, jeżeli:

1) przez 14 dni od dnia wprowadzenia zwierzęta poddawane były badaniu klinicznemu co trzy dni;

2) pomiędzy 15 a 28 dniem od dnia ponownego wprowadzenia zwierzęta te były poddawane badaniu klinicznemu raz w tygodniu;

3) po upływie 28 dni od dnia ponownego wprowadzenia ostatniego zwierzęcia, wszystkie zwierzęta poddane były badaniu klinicznemu.

3. Wprowadzanie zwierząt uznaje się za zakończone, gdy badania kliniczne, o których mowa w ust. 2 pkt 3, dały wyniki ujemne.

B. Działania dodatkowe:

1. Powiatowy lekarz weterynarii może, na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka, przed ponownym wprowadzeniem zwierząt do gospodarstwa:

1) nakazać wprowadzenie zwierząt kontrolnych, w szczególności w gospodarstwach trudnych do czyszczenia i odkażenia, a w szczególności w gospodarstwach, w których zwierzęta utrzymywane są poza budynkami;

2) wprowadzić dodatkowe środki ochrony i kontroli w związku z wprowadzaniem zwierząt.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może odstąpić od przeprowadzenia działań, określonych w ust. 2 pkt 1 i 2, jeżeli zwierzęta wprowadza się po upływie 3 miesięcy

od dnia stwierdzenia ostatniego ogniska pryszczycy w promieniu 10 km od danego gospodarstwa.

C. Ponowne umieszczanie zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwie w przypadku zastosowania szczepień interwencyjnych

1. Przy ponownym umieszczaniu zwierząt z gatunków wrażliwych w gospodarstwie w strefie w której przeprowadzono szczepienia interwencyjne stosuje się część A niniejszego załącznika lub środki, o których mowa w § 67 ust 3.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na umieszczanie w gospodarstwach zwierząt zaszczepionych znajdujących się poza strefą szczepień, jeżeli:

1) spełnione zostały wymagania określone w § 70 oraz

2) 75% wprowadzanych zwierząt stanowią zwierzęta zaszczepione; zaszczepione zwierzęta, wybrane losowo, są badane po 28 dniach na obecność przeciwciał niestrukturalnych; próbki pobiera się w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia lub

3) liczba wprowadzanych zaszczepionych zwierząt nie przekroczy 75%; niezaszczepione zwierzęta uznaje się za zwierzęta kontrolne i stosuje się środki, o których mowa w części B ust. 1 niniejszego załącznika.

Obróbka mleka i produktów mlecznych w celu zapewnienia zniszczenia wirusa pryszczycy

Część A

Mleko i produkty mleczne przeznaczone do spożycia przez człowieka

1. Mleko przeznaczone do spożycia przez człowieka poddaje się co najmniej jednemu z niżej wymienionych zabiegów:

- 1) sterylizacji na poziomie co najmniej F_{03} ;
- 2) obróbce termicznej UHT¹⁾;
- 3) obróbce termicznej HTST²⁾ zastosowanej dwa razy w stosunku do mleka o pH równym lub większym niż 7,0;
- 4) obróbce termicznej HTST²⁾ mleka o pH mniejszym niż 7,0;
- 5) obróbce termicznej HTST²⁾ połączonej z innym zabiegiem fizycznym mającym na celu:
 - a) obniżenie poziomu pH do 6 co najmniej na godzinę lub
 - b) dodatkowe ogrzanie do temperatury co najmniej 72⁰C, połączone z odwodnieniem.

2. Produkty mleczne poddaje się jednemu z zabiegów, o których mowa w ust. 1, albo produkuje z mleka poddanego jednemu z tych zabiegów.

Część B

Mleko nieprzeznaczone do spożycia przez człowieka lub mleko przeznaczone do żywienia zwierząt

1. Mleko nieprzeznaczone do spożycia przez człowieka lub mleko przeznaczone do żywienia zwierząt musi zostać poddane co najmniej jednemu z niżej wymienionych zabiegów:

¹⁾UHT - obróbka termiczna w temperaturze 132 °C przez co najmniej jedną sekundę (Ultra High Temperature).

²⁾HTST - krótka pasteryzacja w temperaturze 72 °C przez co najmniej 15 sekund lub adekwatny zabieg pasteryzacji dający negatywną reakcję w teście na fosfatazę (High Temperature Short Time).

- 1) sterylizacji na poziomie przynajmniej F_03 ;
- 2) obróbce termicznej UHT¹⁾ połączonej z innym zabiegiem fizycznym, o którym mowa w pkt 4;
- 3) obróbce termicznej HTST²⁾ zastosowanej dwa razy;
- 4) obróbce termicznej HTST²⁾ połączonej z innym zabiegiem fizycznym mającym na celu:
 - a) obniżenie poziomu pH do 6 co najmniej na godzinę, lub
 - b) dodatkowe ogrzanie do temperatury co najmniej 72°C, połączone z odwodnieniem.

2. Produkty mleczne poddaje się jednemu z zabiegów, o których mowa w ust. 1, albo produkuje z mleka poddanego jednemu z tych zabiegów.

3. Serwatkę służącą do karmienia zwierząt z gatunków wrażliwych i wyprodukowaną z mleka poddanego zabiegom, o których mowa w ust. 1, zbiera się po upływie co najmniej 16 godzin, od zsiądnięcia się mleka, zaś jej pH, przed przewiezieniem do hodowli świń, powinno wynosić mniej niż 6,0.

Ograniczenia ruchu koniowatych

1. W przypadku stwierdzenia pryszczycy koniowate mogą być wysłane do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli posiadają dokument identyfikacyjny określony w przepisach Unii Europejskiej¹⁾ oraz świadectwo zdrowia.

2. W przypadku wprowadzenia zakazu przemieszczania zwierząt, o którym mowa w § 4 ust. 2 rozporządzenia, dopuszcza się przemieszczanie koniowatych wymagających specjalnego leczenia weterynaryjnego, pochodzących z gospodarstw, w których stosuje się środki związane z podejrzeniem albo stwierdzeniem pryszczycy, jeżeli:

1) stwierdzenie nagłego zachorowania zostało udokumentowane przez lekarza weterynarii;

2) została uzyskana zgoda zakładu leczniczego dla zwierząt, do którego przewiezione zostanie zwierzę;

3) na transport została wyrażona zgoda przez powiatowego lekarza weterynarii;

4) podczas transportu koniowatym towarzyszy dokument identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach Unii Europejskiej¹⁾;

5) powiatowy lekarz weterynarii został przed wyjazdem poinformowany o trasie przewozu;

6) koniowate zostały oczyszczone i odkażone;

7) koniowate przewożone są w środku dostosowanym do transportu koni, oczyszczonym i odkażonym przed i po wykorzystaniu.

3. Przemieszczanie koniowatych na obszarze zapowietrzonym jest dopuszczalne, jeżeli:

1) koniowate utrzymane są w gospodarstwach, w których nie utrzymuje się zwierząt z gatunków wrażliwych,;

2) zostały oczyszczone i odkażone;

3) środki transportu zostały dostosowane do transportu koni do gospodarstwa, w którym nie utrzymuje się zwierząt z gatunków wrażliwych;

¹⁾ Decyzja Komisji 93/623/EWG z dnia 20 października 1993 r. ustanawiająca dokument identyfikacyjny (paszport) towarzyszący zarejestrowanym zwierzętom z rodziny koniowatych (Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 15, str. 207) oraz decyzja Komisji 99/68/WE z dnia 22 grudnia 1999 r. zmieniająca decyzję Komisji 93/623/EWG oraz ustanawiająca identyfikację hodowlanych i rzeźnych zwierząt z rodziny koniowatych (Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 28, str. 189)

4) odbywa się z gospodarstwa, w którym nie utrzymuje się zwierząt z gatunków wrażliwych do innego gospodarstwa, w którym utrzymuje się zwierzęta z gatunków wrażliwych, położonego na obszarze zapowietrzonym, pod warunkiem oczyszczenia i odkażenia środka transportu przed załadunkiem zwierząt i przed opuszczeniem gospodarstwa docelowego, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii;

5) odbywa się drogami publicznymi, pastwiskami należących do gospodarstwa, w którym nie utrzymuje się zwierząt z gatunków wrażliwych oraz miejscami, w których trenuje się koniowate.

4. Dopuszczalny jest transport nasienia, jaj i embrionów pobranych od koniowatych utrzymywanych w gospodarstwie, w którym utrzymuje się zwierzęta z gatunków wrażliwych, znajdującego się na obszarze zapowietrzonym lub zagrożonym, do gospodarstw, w których nie utrzymuje się zwierząt z gatunków wrażliwych.

5. Dopuszczalne są wizyty właścicieli koniowatych, lekarza weterynarii, inseminatora i kowala w gospodarstwach, w których utrzymuje się zwierzęta z gatunków wrażliwych znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, lecz niepodlegających ograniczeniom dotyczącym gospodarstw, w których podejrzewa się lub stwierdzono pryszczycę, jeżeli:

1) nie mają kontaktu ze zwierzętami z gatunków wrażliwych a koniowate przetrzymywane są oddzielnie od zwierząt z gatunków wrażliwych;

2) prowadzi się spis osób przybywających do gospodarstwa;

3) środki transportu i obuwie osób przybywających do gospodarstwa poddaje się czyszczeniu i odkażaniu.

Obróbka produktów w celu zapewnienia zniszczenia wirusa pryszczycy

Część A

Produkty pochodzenia zwierzęcego

1. Produkty mięsne, podlegają co najmniej jednemu z procesów określonych w przepisach w sprawie produkcji oraz umieszczania na rynku niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego.
2. Skóry i skórki powinny spełniać wymagania art. 20 i części A pkt 2 lit. c lub d rozdziału VI załącznika VIII rozporządzenia 1774/2002/WE z dnia 3 października 2002r. ustanawiającym przepisy zdrowotne odnoszące się do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.Urz. WE L 273 z 10.10.2002).
3. Nieprzetworzona wełna, włosie i szczecina powinny spełniać wymagania art. 20 i części A pkt 1 rozdziału VI załącznika VIII rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2.
4. Produkty pochodzące od zwierząt z gatunków wrażliwych poddaje się:
 - 1) obróbce cieplnej w hermetycznie zamkniętym pojemniku z wartością F_0 wynoszącą 3,00 lub więcej albo
 - 2) obróbce cieplnej, w której temperatura w środku podniesiona jest do co najmniej 70°C przez co najmniej 60 minut.
5. Krew i produkty z krwi pozyskane od zwierząt z gatunku wrażliwego wykorzystywane do celów technicznych, w tym farmaceutyków, testów diagnostycznych in vitro i odczynników laboratoryjnych, poddaje się co najmniej jednemu z procesów, o których mowa w części B pkt 3 lit. e ii) rozdziału IV załącznika VIII do rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2.
6. Tłuszcze wytopione poddaje się obróbce cieplnej, o której mowa w części B pkt 2 lit. d iv) rozdziału IV załącznika VII do rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2.
7. Karma dla zwierząt i artykuły do żucia dla psów powinny spełniać wymagania części B pkt 2, 3 lub 4 rozdziału II załącznika VIII do rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2.
8. Trofea myśliwskie ze zwierząt kopytnych powinny spełniać wymagania części A pkt 1, 3 lub 4 rozdziału VII załącznika VIII do rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2.

9. Okrycia zwierzęce zostały oczyszczone, oskrobane oraz:

- 1) zasolone chlorkiem sodu przez 30 dni albo
- 2) wybielone albo
- 3) wysuszone po oskrobaniu i chronione przed powtórny zakażeniem po obróbce.

Część B

Produkty pochodzenia pozazwierzęcego

Słomę i paszę:

1) poddaje się działaniu:

a) pary w zamkniętej komorze przez co najmniej 10 minut i w minimalnej temperaturze 80°C lub

b) oparów formaliny wytworzonych w komorze zamkniętej przez co najmniej 8 godzin i w minimalnej temperaturze 19°C, przy użyciu roztworów typu handlowego o 35-40% stężeniu, lub

2) składa w paczce lub belach pod osłoną, w pomieszczeniach położonych co najmniej 2 km od najbliższego ogniska pryszczycy przez co najmniej trzy miesiące od dnia zakończenia działań oczyszczania i odkażania, nie wcześniej jednak niż przed zniesieniem ograniczeń na obszarze zapowietrzonym.

Proces obróbki świeżego mięsa

Obróbka świeżego mięsa polega na:

- 1) odkostnieniu świeżego mięsa - usunięcie z tuszy kości i głównych dostępnych gruczołów limfatycznych w celu uzyskania mięsa wraz z błonami;
- 2) oddzieleniu od tuszy ubocznych surowców rzeźnych:
 - a) serca, z których całkowicie usunięto gruczoły limfatyczne, otaczającą tkankę łączną, w tym tkankę tłuszczową,
 - b) wątroby, z których całkowicie usunięto gruczoły limfatyczne, przyległą tkankę łączną, w tym tkankę tłuszczową,
 - c) całych mięśni żwaczy, naciętych, z których całkowicie usunięto gruczoły limfatyczne, tkankę łączną, w tym przylegającą tkankę tłuszczową,
 - d) języka wraz z nabłonkiem bez kości, chrząstek i migdałków,
 - e) płuc, od których całkowicie oddzielono tchawice i główne oskrzela oraz gruczoły limfatyczne śródpiersiowe i oskrzelowe,
 - f) pozostałych ubocznych surowców rzeźnych bez kości lub chrząstek, z których całkowicie usunięto gruczoły limfatyczne, tkankę łączną, w tym przylegającą tkankę tłuszczową oraz błonę śluzową;
- 3) dojrzewaniu tuszy w temperaturze powyżej + 2°C przez co najmniej 24 godziny przy wartości pH w środku najdłuższego mięśnia grzbietowego mniejszym niż 6,0.
Należy stosować środki zapobiegawcze w celu uniknięcia skażenia mięsa.

KRYTERIA STOSOWANIA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

1. Kryteria stosowania szczepień ochronnych *

Kryteria	przeprowadza się szczepienia	nie przeprowadza się szczepień
Zagęszczenie populacji zwierząt z gatunków wrażliwych	wysokie	niskie
Gatunki, u których najczęściej obserwowane są objawy kliniczne pryszczycy	świnie	przeżuwacze
Przemieszczanie zwierząt podejrzanych o zakażenie lub skażonych produktów poza obszar zapowietrzony w okresie poprzedzającym stwierdzenie pryszczycy równym co najmniej maksymalnemu okresowi inkubacji	odbywa się	nie odbywa się
Przewidywane szerzenie się wirusa z wiatrem z ogniska pryszczycy	wysokie	niskie lub brak
Szczepionka	dostępna	niedostępna
Źródło pryszczycy	nieznane	znane
Dynamika zachorowań	szybki wzrost	powolny wzrost lub spadek
Występowanie ognisk pryszczycy	na rozległym obszarze	na ograniczonym obszarze
Reakcja społeczna na	silna	słaba

zabijanie zwierząt		
Zgoda na tworzenie stref objętych ograniczeniami i wolnych od pryszczycy po szczepieniu	tak	nie

* zgodnie z Raportem Komitetu Naukowego ds. Zdrowia Zwierząt z 1999 r.

2. Dodatkowe kryteria stosowania szczepień interwencyjnych

Kryteria	przeprowadza się szczepienia	nie przeprowadza się szczepień
Zgoda państw trzecich na tworzenie stref objętych ograniczeniami i wolnych od pryszczycy	jest	nie ma
Ocena ekonomiczna innych strategii zwalczania pryszczycy	jeżeli przewiduje się, że strategia zwalczania bez stosowania szczepień interwencyjnych doprowadziłaby do znacznie wyższych strat ekonomicznych zarówno w sektorze rolniczym, jak i w nierolniczych	jeżeli przewiduje się, że strategia zwalczania z zastosowaniem szczepień interwencyjnych doprowadziłaby do znacznie wyższych strat ekonomicznych zarówno w sektorze rolniczym, jak i w nierolniczych
Przewiduje się, iż zasada 24/48 godzin nie może być skutecznie zastosowana w dwóch kolejnych dniach ¹	tak	nie
Znaczący społecznie i psychologiczny wpływ na zabijanie zwierząt	tak	nie
Występowanie dużych gospodarstw o intensywnej produkcji zwierzęcej na	tak	nie

obszarach o małym zagęszczeniu zwierząt z gatunków wrażliwych		
---	--	--

Główny Lekarz Weterynarii podejmując decyzję o zastosowaniu szczepień ochronnych, bierze pod uwagę, w szczególności, czy pryszczycza wystąpiła na obszarze o dużym zagęszczeniu zwierząt z gatunków wrażliwych lub na obszarze, o którym mowa w § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 października 2004 r. w sprawie zwalczania klasycznego pomoru świń (Dz.U. Nr 231, poz. 2324).

Za obszar o dużym zagęszczeniu zwierząt z gatunków wrażliwych rozumie się obszar o promieniu 10 km wokół gospodarstwa, w którym znajdują się zwierzęta gatunków wrażliwych podejrzane o zakażenie lub zakażone oraz w którym zagęszczenie zwierząt gatunków wrażliwych jest większe niż 1000 sztuk na km², a ponadto gospodarstwo to jest położone w powiecie, na obszarze którego zagęszczenie zwierząt z gatunków wrażliwych jest wyższe niż 450 sztuk na km², lub w odległości nie większej niż 20 km od takiego powiatu.

¹⁾zasada 24/48 godzin oznacza, że:

- 1) nie ma możliwości zabicia zakażonych zwierząt w gospodarstwach, o których mowa w § 7 rozporządzenia w czasie 24 godzin od stwierdzenia pryszczycy i
- 2) nie ma możliwości niezwłocznego zabicia zwierząt podejrzanych o zakażenie lub zakażonych, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa epizootycznego, w czasie krótszym niż 48 godzin.

Środki stosowane w przypadku stwierdzenia pryszczycy u zwierząt dzikich

1. Niezwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia pierwotnego przypadku pryszczycy u dzikich zwierząt z gatunków wrażliwych, w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się pryszczycy Główny Lekarz Weterynarii nakazuje i nadzoruje:

- 1) zbadanie sytuacji epidemiologicznej;
- 2) określenie obszaru zapowietrzonego oraz zastosowania środków w celu zwalczania pryszczycy, w tym zakazów:
 - a) prowadzenia polowań,
 - b) dokarmiania zwierząt dzikich;
- 3) tworzenie planu zwalczania pryszczycy, który dostarcza się Komisji Europejskiej;
- 4) prowadzenie oceny skuteczności zastosowanych środków zwalczania.

2. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza badania przeglądowe w gospodarstwach znajdujących się na obszarze zapowietrzonym, w których utrzymywane są zwierzęta gatunków wrażliwych oraz:

- 1) nakazuje:
 - a) posiadaczowi zwierząt sporządzenie i aktualizację spisu wszystkich zwierząt w gospodarstwie, a w przypadku zwierząt z gatunków wrażliwych określenie liczby zwierząt padłych, zakażonych lub podejrzanych o pryszczycę; dane w spisie uaktualnia się uwzględniając także zwierzęta, które urodziły się w okresie podejrzenia o wystąpienie pryszczycy,
 - b) umieszczenie zwierząt z gatunków wrażliwych w pomieszczeniach w obiektach budowlanych lub w innych miejscach gdzie mogą być izolowane od zwierząt dzikich,
 - c) zabezpieczenie wszystkich rzeczy, które mogą być skażone tak, aby zwierzęta dzikie nie miały do nich dostępu,
 - d) stosowanie odpowiednich metod, środków i urządzeń do odkażania wejść i wjazdów do gospodarstwa oraz wyjść i wyjazdów z gospodarstwa, a w szczególności do budynków i z budynków, w których są przetrzymywane zwierzęta z gatunków wrażliwych,
 - e) stosowanie odpowiednich metod i środków do czyszczenia i odkażania ludzi mających kontakt z dzikimi zwierzętami z gatunków wrażliwych;
- 2) zakazuje:
 - a) wprowadzania do gospodarstwa oraz wyprowadzania z gospodarstwa zwierząt z gatunków wrażliwych,
 - b) czasowego przemieszczania się do gospodarstw osób, które miały kontakt z dzikimi zwierzętami z gatunków wrażliwych,

c) wprowadzania do gospodarstwa i wyprowadzania z gospodarstwa, mięsa, produktów pochodzenia zwierzęcego, mleka lub produktów mlecznych, nasienia, zarodków lub komórek jajowych zwierząt z gatunków wrażliwych, wełny, skór, szczeciny, zwłok zwierzęcych, środków żywienia zwierząt, ściółki, nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, sprzętu oraz innych przedmiotów, które mogą spowodować szerzenie się pryszczycy.

3. Urzędowy lekarz weterynarii przeprowadza badanie pośmiertne zastrzelonych lub znalezionych martwych dzikich zwierząt w celu wykluczenia lub stwierdzenia pryszczycy.

4. Zwłoki wszystkich dzikich zwierząt, u których stwierdzono pryszczycę są przetwarzane pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii.

Uzasadnienie

Celem niniejszego projektu rozporządzenia jest wykonanie upoważnienia zawartego w art. 61 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 69, poz. 625 oraz z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289). Projektowane rozporządzenie określa szczegółowy sposób i tryb zwalczania pryszczycy (Foot and mouth disease).

Projekt rozporządzenia implementuje przede wszystkim postanowienia dyrektywy Rady 2003/85/WE z dnia 29 września 2003 r. w sprawie Wspólnotowych środków zwalczania pryszczycy oraz uchylającej dyrektywę 85/511/EWG i decyzję 89/531/EWG i 91/665/EWG i zmieniającą dyrektywę 92/46/EWG. Przedmiotowa dyrektywa zastąpiła dotychczas obowiązującą dyrektywę Rady 85/511/EWG z dnia 18 listopada 1985 r. wprowadzającą wspólnotowe środki zwalczania pryszczycy.

Regulowana w projekcie rozporządzenia tematyka stanowi szczegółowe doprecyzowanie postanowień ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych. Projekt rozporządzenia posługuje się systematyką przyjętą w prawie wspólnotowym dla poszczególnych chorób zakaźnych zwierząt. Projektowany akt normatywny jest jednym w katalogu rozporządzeń, które zostały wydane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych. Inne dotyczą pozostałych chorób zakaźnych zwierząt określonych w załączniku nr 2 do cytowanej wyżej ustawy. Projekt rozporządzenia określa w szczególności:

- 1) sposób i tryb postępowania przy podejrzeniu pryszczycy;
- 2) sposób i tryb postępowania przy stwierdzeniu ogniska pryszczycy;
- 3) rodzaj i sposób pobierania próbek do badań diagnostycznych związanych ze zwalczaniem pryszczycy;
- 4) środki, o których mowa w art. 46 ust. 1, art. 47 ust. 1 i art. 48 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych, które stosuje się przy zwalczaniu pryszczycy, w tym szczegółowy sposób i warunki określania ogniska pryszczycy, obszaru zapowietrzonego i zagrożonego;
- 5) procedury czyszczenia i odkażania;

- 6) sposób i tryb postępowania przy wygaszaniu ogniska pryszczycy;
- 7) warunki i sposób ponownego umieszczania zwierząt w gospodarstwach;
- 8) warunki i sposób wprowadzania szczepień.

Z uwagi na konieczność zachowania ujednoczonej formy dokumentacji związanej ze zwalczaniem pryszczycy, sposób jej prowadzenia, dotyczący wszystkich chorób zakaźnych zwierząt, zostanie określony w odrębnych przepisach.

Projekt rozporządzenia wprowadza do prawa polskiego przepisy prawa wspólnotowego w związku z tym nie podlega notyfikacji, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Konsultacje

Projekt rozporządzenia poddany zostanie konsultacjom społecznym z następującymi organizacjami społecznymi:

1. Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej,
2. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt,
3. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych.
4. Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”
5. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka
6. Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego
7. Polski Związek Owczarski
8. Polski Związek Eksporterów i Importerów Mięsa
9. Związek Prywatnych Przetwórców Mleka
10. Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich
11. Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet samorządu terytorialnego.

Koszty związane ze zwalczaniem pryszczycy, o których mowa w projekcie rozporządzenia, będą ponoszone w ramach środków budżetowych przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt zaplanowanych w ustawie budżetowej na dany rok.

3. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja.

Projekt rozporządzenia oddziałuje na producentów rolnych zajmujących się produkcją zwierzęcą oraz na organy Inspekcji Weterynaryjnej, a zwłaszcza powiatowych lekarzy weterynarii.

Projekt rozporządzenia określa sposób postępowania organów Inspekcji Weterynaryjnej oraz precyzuje obowiązki posiadaczy zwierząt i producentów rolnych, nałożone ustawą z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w przypadku podejrzenia lub wystąpienia pryszczycy.

4. Wpływ na rynek pracy

Przepisy rozporządzenia nie mają wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Regulacja ta pozwoli na zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego w Rzeczypospolitej Polskiej, a co za tym idzie zwiększa konkurencyjność producentów rolnych na rynku Unii Europejskiej.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: